

პოლიტიკა

პარლამენტი სახელმწიფო ბარს ვერაფერს უხარხარს

პარლამენტის დადებითი განწყობის შესაქმნელად ამ "არაჩვეულებრივმა გამოფენამ" არ გაჭრა.

A2

ეკონომიკა

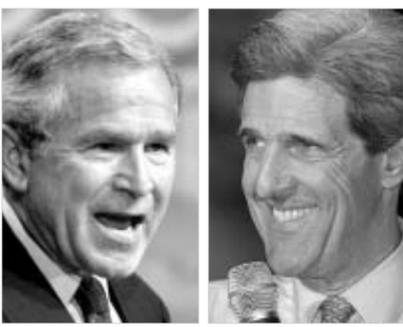
მესაძლოა, ყარძნის დალპობას შერევიან გადამყვანს

ხელისუფლება, რომელიც ახალ საგადასახადო კოდექსში ერთ ლიტრ ლინოზე აქციზს მინიმუმ 20 თეთრით ზრდის, მენარმეებს გლეხებისგან ყურძნის გაზრდილ ფასად შესყიდვას სთხოვს და, სანაცვლოდ, მათ სუბსიდებს პირდება.

A4

უცხოეთი

ხვდებიან ბონებით - აცხილებენ ტანსაცმლით

პირველი დებატები - ბუში-კერი

A5

სამართალი

ირაკლი ქარაძის სკამი კვლავ უზენაეს სასამართლოში

ქვეყნის უარი მიიღო სასამართლო კოლეგიის აცხილებასთან დაკავშირებით და პროცესიც განახლდა.

A7

ანიონი

Table with 3 columns: Day, Temperature, and Weather icon. Shows weather forecast for Tbilisi and other regions.

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიხედვით

Table showing exchange rates for USD, EUR, GBP, and RUB against the Georgian Lari.

ქართული პროფკავშირები, როგორც ასეთი

სოფია ბაპიაშვილი

მაკა ჯანიანი

"არც ერთ ქვეყანაში პროფკავშირებს თითის ქნევით არ ელაპარაკებინან!" - ეს ერთი ფრაზა გახლავთ საქართველოს პროფესიული კავშირების გაერთიანების თავმჯდომარის ირაკლი ტულუშის გამონათქვამებიდან, რომელიც პროფკავშირების ირგვლივ ვითარების დაძაბვას მოჰყვა. როგორ ელაპარაკებინან პროფკავშირებს სხვა ქვეყნებში, ამ შემთხვევაში ჩვენთვის ნაკლებ საინტერესოა. ჯერ გასარკვევია, პროფკავშირია თუ არა ორგანიზაცია, რომელიც საქართველოში თავს ასეთს უწოდებს და მშრომელთა სახელით ლაპარაკობს.

"გაერთიანების საქმიანობის ძირითადი მიზნები და ამოცანებია: სისტემატური და თანმიმდევრული მოქმედებით მშრომელთა ცხოვრების დონის ამაღლების, შრომის ღირსეული ანაზღაურების, მატერიალური უზრუნველყოფის, შრომის, ჯანმრთელობის დაცვის, დასაქმების მდგომარეობისა და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიღწევა", -

ბაბრძილა A3 ბაბრძილა

კონსულტაციები და არა მოლაპარაკებები

რუსეთს საქართველოს საგარეო კურსის შეცვლა სურს

გელა ბეჟუაშვილის მოსკოვში შეჩერება მოულოდნელი არ ყოფილა, თუმცა, თავად ბატონი ბეჟუაშვილი ამბობდა, რომ, უკრაინაში ვიზიტის წინ, რუსეთის დედაქალაქში, მხოლოდ გავლით იმყოფებოდა და არა სამუშაო ვიზიტით. ამ ლოგიკით გამოდის, რომ კრემლში ბეჟუაშვილი-ივანოვის რეგისტრაციის შედეგად ერთი-ერთზე მხოლოდ კონფიდენციალურ თემაზე საუბარს მიეძღვნა. მოსკოვში კარგად ინფორმირებული წყაროები ამტკიცებენ, რომ ეს შეხვედრა რუსული მხარის დაფინანსებული მოთხოვნით შედგა.

შეხვედრის კომენტარებისას, რუსი პოლიტოლოგები ხაზს უსვამენ საქართველოს წინაშე მდგარ ამოცანებს, რომლებსაც განაპირობებს რუსული მხარის კატეგორიული მოთხოვნები. პირველი რიგში, პოლიტოლოგების ვარაუდით, ეს მოთხოვნები შეეხ-

ბა საქართველოს საგარეო პოლიტიკის კარდინალურ ცვლილებებს. აი როგორ კომენტარს აკეთებს მოსკოვის კარნევის ცენტრის უფროსი ექსპერტი ალექსეი მალაშენკო: "ივანოვ-ბეჟუაშვილის ხანგრძლივი შეხვედრა ანგარიშსწორებას მაგონებს, სადაც მხარეებმა ერთმანეთს ყველა კოზირი წარუდგინეს. დღეს მოსკოვმა საკუთარი წინადადებები გააკეთა, თუმცა, დახურულ კარს მიღმა, ერთი ერთზე საუბრისას. ქართულმა მხარემ ახლა ცივი გონებით უნდა იმოქმედოს და ყველაფერი კარგად ანონოს. ისტერიკის დრო ნამდვილად არ არის, მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ მოსკოვი თბილისს ბევრი სერიოზული საკითხის კორექტირებას მოსთხოვს, საგარეო პოლიტიკური კურსისა - პირველ რიგში."

ბაბრძილა A2 ბაბრძილა

რუსეთის საგარეო უწყებები არაფერი იცვლება

სოფო ბაპია

"რუსეთი ყველანაირად ცდილობს სამხრეთ ოსეთში სიტუაციის განმუხტვას და ქართულ-ოსური მოლაპარაკებების პოლიტიკურ ტრილში გადატანას", - აღნიშნა "24 საათთან" საუბარში რუსეთის საგარეო უწყების დსთ-სთან ურთიერთობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის მოადგილე გრიგორიევა. მისი თქმით, 30 სექტემბერს მოსკოვში შერეული საკონტროლო კომისიის მორიგი სხდომა გაიმართება. გარდა ამისა, გრიგორიევი აღნიშნავს, რომ რუსეთის მხარე "თავდაუზოგავად მუშაობს" საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ზურაბ ჟვინიას და ედუარდ კოკოითის შეხვედრის ორგანიზებაზე.

"ჩვენ ძალიან ბევრი ვესაუბრეთ ამის შესახებ კოკოითს, როდესაც იგი მოსკოვში იყო. რაც შეეხება ქართულ მხარეს, საქართველოს ხელი-სუფლება უკვე დიდი ხანია, კოკოითთან შეხვედრის სურვილს გამოთქვამს. არ არის გამორიცხული, რომ შეხვედრა რუსეთის შუამავლობით გაიმართოს", - აღნიშნა გრიგორიევა და დასძინა, რომ შეხვედრაზე საგარეოდ ცეცხლის შეწყვეტის დამატებითი გარანტიების, ასევე კონფლიქტის ზონიდან ყველა უკანონო შეიარაღებული ფორმირების გაყვანის შესახებ იმსჯელებენ.

გრიგორიევის თქმით, რუსეთის საგარეო უწყების წარმომადგენელს აფხაზეთში სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენის შესახებაც ესაუბრა. "ჩვენ ვფიქრობთ, რომ დსთ-ს მიერ 1996 წელს მიღებული ცნობილი გადაწყვეტილება აფხაზეთთან დაკავშირებით, არ ვრცელდება იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე. ყველა პროექტი, იგივე სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენაც, რაზეც საქართველოში ლეგალურად, განხორციელებულია კერძო ორგანიზაციების მიერ. ეს კომერციული პროექტებია და არა სახელმწიფო, ამდენად საქართველოს პრეტენზიები რუსეთის მიმართ გაუგებარია. ჩვენ ვერ გავუწვეთ კონტროლს თითოეულ კომერციულ ორგანიზაციას და არც ვგაქვს ამის უფლება", - აღნიშნა გრიგორიევა.

ბაბრძილა A2 ბაბრძილა

Advertisement for '24 საათი' newspaper. Includes a list of 11 prizes and a drawing schedule. The prizes include a Mercedes-Benz S-Class, a Mercedes-Benz C-Class, a Mercedes-Benz E-Class, a Mercedes-Benz G-Class, a Mercedes-Benz R-Class, a Mercedes-Benz V-Class, a Mercedes-Benz W-Class, a Mercedes-Benz X-Class, a Mercedes-Benz Y-Class, a Mercedes-Benz Z-Class, and a Mercedes-Benz AA-Class.

პირველი თათბირი

აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე თემურ მგაფია სახელმწიფო კანცელარიაში ირაკლი ალასანიასთან სასაუბროდ გამოცხადდა. შეხვედრაზე მყავიამ სქელი საქალაქო განმარტების მიხედვით ახალი პოსტები ირაკლი ალასანიას დანიშნავს მყავიამ დადებით ნაბიჯად აფხაზეთს და მიიჩნევს, რომ გამოცდილი ალასანია ბევრი რამის გაკეთებას შეძლებს. გუშინდელი

შეხვედრის ძირითადი თემა აფხაზეთის აღმასრულებელ ხელისუფლებაში მოსალოდნელი საკადრო ცვლილებებზე უნდა ყოფილიყო. უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარეს დაუმალავს, რომ მთავრობაში დასარჩენად იგი "ზოგიერთ კადრს" რეკომენდაციას არ გაუწევს, თუმცა ვინ შედის ამ "შავ სიაში", მყავიას აღარ დაუკონკრეტებია. **24 საათი**

პარლამენტი სახელმწიფო ბერძნულ პირაფარს "უხერხებს"

პარლამენტარების დეპუტატების განხილვის შედეგად ამ პარლამენტში არ გაჭრა.

პარლამენტის სხდომათა დარბაზი გუშინ საკმაოდ უჩვეულოდ გამოიყურებოდა. იგი კანონმდებლები "სამკრძარს" შეტანა სახელმწიფო ბერძნულ პირაფარს მკადავა, სადაც დებულებები, როგორც პრეტენზიული დამთავლებები, ყურადღებით აკვირდებოდნენ სპეკულაციის პრეტენზიულ წინ გამოცხადებულ სხეულში ვერძის პროექტის ნიშნებს. "ვერისაჟი" პარლამენტში ელდარ შენგელიას ინიციატივით მოექცა.

ბიორბი ასანიშვილი

ახალი სახელმწიფო დროშისა და ჰიმნის დამტკიცების შემდეგ, პარლამენტს, თითქოს, არც ვერძის მიღება უნდა გასჭირვებოდა, მაგრამ მოხდა ის, რომ ჯერ კიდევ პარლამენტში სესიაზე წარდგენილ პროექტს არაერთი ოპონენტი გამოუჩნდა და სახელმწიფო ბერძნულ პირაფარს მკადავას მიმართული იყო კომისიის ხელშეწყობის მოგვარება საბოლოოდ გადადო. მას შემდეგ თბ თვეზე მტკიცებდა, მაგრამ არსებითად არაფერი შეცვლილა - სახელმწიფო კომისიის მიერ მონიშნული ბერძნული პარლამენტარები კვლავ ართა სხვადასხვაობას იწვევს და მის მიმართ დეპუტატების დამოკიდებულება არაერთგვაროვანია.

არადა, როგორც ელდარ შენგელიას აცხადებს, თავდაპირველ ვარიანტთან შედარებით, გერმან მნიშვნელოვანი სახეცვლილება განიცადა და უფრო სრულყოფილი სახე მიიღო. სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარის თქმით, შეცვალა ვიზუალური ქვეყნის ფერი; წინადა ვიზუალური მარჯვენადი, ვერცხლისფერის ნაცვალად, ოქროსფერი გახდა; ცვლილებები მნიშვნელოვანი მთა ჩვეულებრივით შეიცვალა; დევი-

ზი - "ძალა ერთობაშია" - მხედრულის მაგიერ, ასოთავიერული არის შესრულებული და ა.შ. მიუხედავად ასეთი "რეკლამირებისა", სახელმწიფო ბერძნულ პირაფარს მკადავას მიმართული იყო კომისიის ხელშეწყობის მოგვარება საბოლოოდ გადადო. მას შემდეგ თბ თვეზე მტკიცებდა, მაგრამ არსებითად არაფერი შეცვლილა - სახელმწიფო კომისიის მიერ მონიშნული ბერძნული პარლამენტარები კვლავ ართა სხვადასხვაობას იწვევს და მის მიმართ დეპუტატების დამოკიდებულება არაერთგვაროვანია.

არადა, როგორც ელდარ შენგელიას აცხადებს, თავდაპირველ ვარიანტთან შედარებით, გერმან მნიშვნელოვანი სახეცვლილება განიცადა და უფრო სრულყოფილი სახე მიიღო. სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარის თქმით, შეცვალა ვიზუალური ქვეყნის ფერი; წინადა ვიზუალური მარჯვენადი, ვერცხლისფერის ნაცვალად, ოქროსფერი გახდა; ცვლილებები მნიშვნელოვანი მთა ჩვეულებრივით შეიცვალა; დევი-

ზი - "ძალა ერთობაშია" - მხედრულის მაგიერ, ასოთავიერული არის შესრულებული და ა.შ. მიუხედავად ასეთი "რეკლამირებისა", სახელმწიფო ბერძნულ პირაფარს მკადავას მიმართული იყო კომისიის ხელშეწყობის მოგვარება საბოლოოდ გადადო. მას შემდეგ თბ თვეზე მტკიცებდა, მაგრამ არსებითად არაფერი შეცვლილა - სახელმწიფო კომისიის მიერ მონიშნული ბერძნული პარლამენტარები კვლავ ართა სხვადასხვაობას იწვევს და მის მიმართ დეპუტატების დამოკიდებულება არაერთგვაროვანია.

არადა, როგორც ელდარ შენგელიას აცხადებს, თავდაპირველ ვარიანტთან შედარებით, გერმან მნიშვნელოვანი სახეცვლილება განიცადა და უფრო სრულყოფილი სახე მიიღო. სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარის თქმით, შეცვალა ვიზუალური ქვეყნის ფერი; წინადა ვიზუალური მარჯვენადი, ვერცხლისფერის ნაცვალად, ოქროსფერი გახდა; ცვლილებები მნიშვნელოვანი მთა ჩვეულებრივით შეიცვალა; დევი-

კონსულტაციები და არა მოღვაწეობის

პირველი გავრცობა

რუსეთის ფედერაციის უშიშროების საბჭოს მდივანმა იგორ ივანოვმა, ქართველ კოლეგასთან შეხვედრამდე, აღნიშნა, რომ გელა ბეჟუაშვილთან იგი ორმხრივი საკითხების მიუღი კომპლექსს განხილავდა, თუმცა ეს იქნებოდა "კონსულტაციები და არა მოღვაწეობა".

სპეციალურად გამართულ პრეს-კონფერენციაზე ივანოვმა ურწინაღობის შეფასება, რომ საქართველოს პრეზიდენტის მიხედვით საქართველოს არჩევნის შემდეგ რუსული მხარე ორ ქვეყანას შორის არსებული ყველა პრობლემის განხილვას შეუდგება; კერძოდ, განხილული იყო მცობრობისა და თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულების ხელმოწერის, საქართველოს ტერიტორიული რუსული საზღვრების დასაცავად რუსული უშიშროების საბჭოს მდივანთან საკმაოდ ხანგრძლივი შეხვედრა გამართა. კონსულტაციები კი ურთიერთობას ვერ გააუმჯობესებს", - დასძინა ივანოვმა.

ამ ყველაფრის შემდეგ კი ივანოვმა აღნიშნა, რომ რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივანთან საკმაოდ ხანგრძლივი შეხვედრა გამართა. კონსულტაციები კი ურთიერთობას ვერ გააუმჯობესებს", - დასძინა ივანოვმა. რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივანთან საკმაოდ ხანგრძლივი შეხვედრა გამართა. კონსულტაციები კი ურთიერთობას ვერ გააუმჯობესებს", - დასძინა ივანოვმა.

რუსეთში საქართველოს საგანგებო დელეგაციის თემურ გამცემლის განცხადებით, "მხარეებმა ორ ქვეყანას შორის არსებული ყველა მწვავე საკითხზე იმსჯელეს". რაც შეეხება საქართველოს სახელმწიფო ბერძნულ პირაფარს მკადავას, რომელიც საქართველოს სახელმწიფო ბერძნულ პირაფარს მკადავას მიმართული იყო კომისიის ხელშეწყობის მოგვარება საბოლოოდ გადადო. მას შემდეგ თბ თვეზე მტკიცებდა, მაგრამ არსებითად არაფერი შეცვლილა - სახელმწიფო კომისიის მიერ მონიშნული ბერძნული პარლამენტარები კვლავ ართა სხვადასხვაობას იწვევს და მის მიმართ დეპუტატების დამოკიდებულება არაერთგვაროვანია.

ჩვენი დარბაზი

პრეზიდენტმა საქართველოში კიდევ ერთი ემიგრანტი, "ოქროს წლის ფლაკანი" დააბრუნა და პირობა დადო, რომ წლის ბოლომდე სამშობლოში კიდევ რამდენიმე ცნობილ სახეს დააბრუნებს. ალექსანდრე დოხტორუშვილს, რომელმაც ათენის ოლიმპიადაზე მდიდარად ასპარეზობისას უხეკვთოს ოქროს მედალი მოუპოვა, პრეზიდენტმა საქართველოს მოქალაქეობა მიანიჭა. პრეზიდენტის თქმით, სპორტსმენმა სამშობლოში ჩამოსვლის თაობაზე გადაწყვეტილება თავად მი-

იღო. ქვეყნის მეთაური კი დოხტორუშვილს თანადგომასა და დახმარებას პირადება. სააკაშვილს სჯერდა, რომ მომავალ ოლიმპიადაზე საქართველო სამჯერ მეტ გამარჯვებულს მოიპოვებს, რადგან წლის ბოლომდე საქადა და ძიუდოს დარბაზების მოწყობა დაგეგმილია. გარდა ამისა, ასე წველი კალთბურთის ფარი საქართველოს სხვადასხვა სოფლებში უნდა დაიდგას. მომავალი წლისთვის კი 100-150 ახალი სპორტული მოედანი აშენდება. **24 საათი**

მოავლის მარშალი - ყარსი-ახალქალაქი

აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა მინისტრმა საქართველოში თავის პირველი ოფიციალური ვიზიტი მიხეილ სააკაშვილთან შეხვედრით დაასრულა. ელმარ მამედაშვილი შეხვედრით კმაყოფილი იყო. "ვისაუბრეთ როგორც რეგიონულ უსაფრთხოებაზე, ისე ეკონომიკურ საკითხებზე, რომლებზეც ორივე ქვეყნისთვისაა მნიშვნელოვანი. ასევე - რეგიონში არსებულ კონფლიქტებზე, რომელიც აუცილებლად უნდა გადაწყდეს", - განაცხადა მამედაშვილმა პრეზიდენტთან შეხვედრის შემდეგ. საგარეო საქმეთა მინისტრის

თქმით, ისეთი სტრატეგიული პარტნიორება, როგორც საქართველო და აზერბაიჯანია, მაქსიმალურ ძალისხმევას გამოიჩენენ სამხრეთ კავკასიაში პოლიტიკური სტაბილურობის დასამყარებლად. პრეზიდენტთან შეხვედრისას მსჯელობა კიდევ ერთ სამომავლო პროექტს შეეხებოდა; კერძოდ, თურქეთის ქალაქ ყარსისა და ახალქალაქის სარკინიგზო მაგისტრალთა დაკავშირების პერსპექტივას. მინისტრის შეფასებით, ამ პროექტის ახლო მომავალში განხორციელება სავსებით რეალურია. **24 საათი**

მოვარება აქცია ფოთში

29 სექტემბერს ფოთში მოვაჭრეებმა ცენტრალური ჯიშის ვადაკეტის, ქალაქის ხელმძღვანელობას განზრახული აქცია იმ ტერიტორიის განთავისუფლება, სადაც სამრეწველო საქონლის ბაზრობა განთავსებულია. კონტინენტების და ფარდულების აღება მათ ბაზრობის დაცვამ არ დაინება. ადგილობრივი ხელისუფლებას ბოლომდე ვერ კიდევ არ აქვს ჩამოყალიბებული, თუ რა მიზეზით უნდა აიყაროს მოვაჭრეები. ტერიტორია საჯარო ცენტრის მიმდებარედ, მდინარე როდის სანაპიროზეა და ერთ-ერთი ვერსიით, იქ ბულვარი უნდა გაშენდეს; სხვები კალერეის გასუფთავების იმიზეზებენ, ზოგი კი საჯარო, ე.წ. სახანძრო გზის უქონლობას უჩივის. თუმცა, ტერიტორიის საკმაოდ დიდი ნაწილი პრივატიზებულია და კერძო მფლობელობაში არსებულ ფართზე ვერაფერს საუბრობს.

გაურკვეველია 270-მდე მოვაჭრის გედი. აქციის მონაწილეები ნებისმიერ მისაღებ პირობაზე თანახმა არიან. ისინი სამრეწველო საქონლის ბაზრობის სხვა ადგილზე

მოლიანად გადატანას, ან იმავე ტერიტორიაზე დარჩენას ითხოვენ. იყო მათი საგარეო კომპლექსის მესარტულზე განთავსების ვარიანტიც, რასაც კომპლექსის ხელმძღვანელობა არ დაეთანხმა იმ მოტივით, რომ მის თავისი, განსხვავებული ბიზნეს-გეგმები აქვს.

ქალაქის მერმა ურწინაღობის თან კომენტარზე უარი განაცხადა. ვახტანგ აღანიას საკითხის შესახებ სასაქონლო დანიშნულების მიზნების დასაცავად და ადგილობრივი მთავრობის მიერ მოვაჭრეების აყრის შემდეგ აპირებს.

მოვაჭრეები კი ხელისუფლების უყურადღებობას უჩივიან. ბევრს საკუთარი ბიზნესი სახანჯო სესხით აქვს დაწყებული და ადგილობრივი ლეკმა-პურის გარეშე დარჩენის ტოლფასია.

აქციის ორგანიზებული ხასიათი ჰქონდა. იმ შემთხვევაში, თუკი ხელისუფლება მინიმალურ დროში არ გამოიხატავს პრობლემის გადაწყვეტის ორმხრივად მისაღებ ვაზს, მოვაჭრეები ქალაქის შესასვლელისა და ნავსადგურთან მიმავალი გზის გადაკეცილი იმუქრებიან.

ქეთონი ვაკობია

ყველა გზა ცხინვალში არ მიდის

გუშინ პარლამენტში დიდი ვნებათაღელვა გამოიწვია დადგენილების პროექტმა "ცხინვალის რეგიონში არსებული მდგომარეობის შესახებ", რომელიც ოპოზიციონერი დეპუტატის, კახა კუკავას ინიციატივით შევიდა სხდომის დღის წესრიგში. პროექტი რამდენიმე მუხლისგან შედგება. ერთ-ერთი მათგანი საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ავალის, მიმართის საერთაშორისო ორგანიზაციებში (პირველ რიგში, გაეროს უშიშროების საბჭოს) მოთხოვნით, რომ ცხინვალისა და აფხაზეთის კონფლიქტის ზონაში დისლოცირებული რუსული სამხედრო ძალები არამეზობელი ქვეყნების კონტინენტში შეიკავალს.

გარდა ამისა, დადგენილების პროექტი შეიცავს მოთხოვნას, რომ საქართველოს პროკურატურამ სეპარატისტთა ლიდერების მიმართ აღძრას სისხლის სამართლის საქმე და განახორცილოს მათი საპრობლეზიური დევნა. "მაშინ კოიციის პერსონალი ინტერპოლზე დანიშნულდება და, უარს შემთხვევაში, სამხრეთ ოსეთის თვითმმართველი პრეზიდენტი აღარ ექნება მოსკოვში ვითარების მონაცემის საშუალება", - ირწმუნება კახა კუკავა. ამასთან, დოკუმენტში საუბარია ცხინვალის რეგიონის პრობლემების შესახებ საქართველოს პარლამენტში წარმომადგენლობითი შეხვედრის მოწყობაზე, რომელშიც მონაწილეობას, სხვებთან ერთად, მიიღებენ რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროსა და ჩეჩენეთის დამპირისპირებული მხარეების წარმომადგენლები (?).

სახელმწიფო ფრაქციის წევრებმა დადგენილების პროექტი ერთხელ დაიხილეს. "ერთი შეხედვით, თითქოს იდეალური ვარიანტი ჩანს, მაგრამ რეალისტები ხომ უნდა ვიყოთ? როგორ აღდგარი კოიციის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე, როდესაც ამისთვის აუცილებელი სამტერორ-ოპერაციული მასალები არ გავაჩინა? განა, კოიციის თვითონ იტყვის, ქართული სოფლების დაბომბვის პრადენსა მე გავეცინა?", - კუკავას გულუბრყვილობა ძალზე აოცრებს დამანის უფლებების დაცვის საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარეს.

არასაკლებ ციკლიკული ჩანს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარე. "ისეთი შთაბეჭდილება მძრება - თითქოს, ვაგრო-ში ვართ, დღევანდელი სხდომის წამყვანი მისილე მამაქარანი კი კოფი ანანი", - კუკავა მთავრობის განცხადებით პროექტს ოკეანის ვარსა "ვადგეგმავს" ვასილ მალაფეევს, რომლის აზრითაც, "საქართველოს პარლამენტში ასეთი დადგენილების პროექტების შემოტანა სასაცილო იქნებოდა, სატარალი რომ არ იყოს".

ასეთი შეფასებების შემდეგ კახა კუკავა მისცა, ვთქვამს, არ დარწმუნდით. მთა თქვით, მალაფეევს კომისია ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას გიორგი ვაშლის ჩამბრუნებელი პუნქტის გახსნისა და აფხაზეთში რადიო "FM"-ის მსუფუნელობის გავრცელებით აპირებს...

ასე თუ ისე, ნათელია, რომ კენჭისყრის წინ "ცხინვალის რეგიონში არსებული მდგომარეობის შესახებ" დადგენილების პროექტს პარლამენტში უარყოფითი ფონი აქვს შექმნილი. **24 საათი**

სამსუფუნელო. ბეჭდვითი მედიისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების ფოთელი წარმომადგენლების მიმართვა

დღეს, როდესაც საქართველოს ხელისუფლება ილად უჭერს მხარს დამოუკიდებელ მედიას და ცალსახადა აფიქსირებს, რომ ურწინაობის უნდა იყოს თავისუფალი, არ უნდა ვრცელდებოდეს მასზე რაიმე შეზღუდვა და ხელი უნდა მოუწოდებოდეს ყველა საგარეო ინფორმაციას, ფოთის ხელისუფლება გაუგონარი ცინიზმით ცდილობს ჩაახშოს თავისუფალი სიტყვა.

ყოველი წესის და ყოველ ნაბიჯზე ადგილობრივი მთავრობის მხრიდან ირდევია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი. ჩვენთვის დახურულია მთავრობის ნერვათა კაბინეტები, განსაკუთრებით - მერიის, მთავრობის სხდომები, დახურულია თვით შენობაში მისასვლელი კარი, არ გვაძლევს აკრედიტაციას. ინფორმაციის მოპოვებას სჭირდება კვირაობით მოკლენი, მხინდა - უმედეგოდ.

დღეს პროტესტის გამოუთქვამთ ჩვენი პროფესიული საქმიანობის შეზღუდვის გამო და არ ვაპირებთ გაჩუმებას. მოგმართავთ ყველას, ვისთვისაც ძვირფასია სიტყვის თავისუფლება, დაგეგმით მხარი და დედათ ჩვენს დედებთან.

სამსუფუნელო კომპანია "რუსეთი 2"-ის კორესპონდენტი ეკა ჩხენკელი; საქტელეკომუნიკაციების კორესპონდენტი მია ხომ რიკი; სამსუფუნელო კომპანია "მეცხრე ტელე", თეა ახალიძე; ტელეკომპანია "მზის" კორესპონდენტი ივა შუბინაძე; ტელეკომპანია "მედი" თამარ ჭულავა; რადიო "პანორამა", ვიდეორის ქართველმწიფი; გაზეთი "რუსეთი", თამარ ჭულავა; გაზეთი "ფოთის ფონის მიხედვით", ლლია ერდოლი; ანა ვაგაბიძე; გაზეთი "24 საათი"; კორესპონდენტი ქეთილია ვაკობია; გაზეთი "თავის" ორმა კუკავა, ქეთი ლომიძე; გაზეთი "მართალი ტროზნი", დანას კაბანაძე; "თავისუფლების ინსტიტუტი" რედაქციის წარმომადგენელი ნუგვარ კობია; "სტუდენტის საქველმოქმედო ორგანიზაცია", სოფო სულავა; ირა სულავა; ასოციაცია "ფაშის", გერმანე სალია.

bp **აკოლოგია და აკონომიკა კარმონიანი**

ჩვენ გვჯერა, რომ შევძლებთ მოვხდინოთ რეალური, ზომიერი და დადებითი ზემოქმედება მსოფლიოს ბიომრავალფეროვნებაზე. თუ თქვენ ანალოგიურად მოაზროვნე არასამთავრობო ან სამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი, გინვეთ მონაწილეობა მიიღოთ საქართველოში "BP"-ს ზეის სამე

ბიომრავალფეროვნების კონკურსი

კონკურსი, რომელიც საქართველოში ბიომრავალფეროვნებასთან დაკავშირებული "BP"-ს სტრატეგიის ნაწილს წარმოადგენს, ხელს უწყობს აღნიშნულ სფეროში ჩვენს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას, რათა განვხორციელოთ რიგი კონკრეტული ინიციატივები იმ ქვეყნებში და ტერიტორიებზე, სადაც ჩვენ ვმუშაობთ.

კონკურსზე წარმოდგენილი პროექტის ღირებულება უნდა შეადგენდეს თანხას 5,000-20,000 აშშ დოლარის ფარგლებში. საპროექტო წინადადებები უნდა:

- მოიტანონ გრძელ-ვადიანი სარგებლობა
- შევძლოთ ორმაგი სარგებლობა მოიტანონ კლიმატის ცვლილებისა და ბიომრავალფეროვნებისათვის
- მოიცავდენ მდგრად ინიციატივებს
- განსაზღვრონ მუშაობა და წარმატების შეფასების საშუალებები
- ეფუძნებოდნენ ჯანსაღ მეცნიერებას
- იყვნენ რენტაბელური

შესაძლებელია კვლევითი ელემენტის შემცველი პროექტების განხილვა, თუკი ეს ელემენტი დამატებით გრძელვადიან სარგებელს ითვალისწინებს.

პროექტების წარდგენა შეუძლია როგორც ერთ ორგანიზაციას, ასევე არასამთავრობო ორგანიზაციების ჯგუფს. გთხოვთ, გაითვალისწინოთ, რომ კონკურსში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ მხოლოდ აკრედიტებული არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და ორგანიზაციებს.

კონკურსზე წარდგენილი დოკუმენტი უნდა მოიცავდეს პროექტის დეტალურ აღწერას (მიზნებს, მოსალოდნელ შედეგებს, განხორციელების ვადებს, დეტალურ სამუშაო გეგმას, (ლონისიტივებს, ვადებს, პასუხისმგებელ პირებს და მათ CV-ს) და ბიუჯეტს.

პროექტის წარდგენის ბოლო ვადაა 2004 წლის 25 ოქტომბერი. გამარჯვებული პროექტი გამოცხადდება 2004 წლის დეკემბრის ბოლოს.

საპროექტო წინადადებები უნდა გაუგზავნოთ მთავრობასთან და საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილებაში, მისამართი: ხეისაბურთალოს ქ. 38, თბილისი; 0177 ტელ:(995 32) 59 34 00.

დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად გთხოვთ მობრძანდეთ შეხვედრაზე, რომელიც გაიმართება ა.წ. 4 ოქტომბერს სასტუმრო ქორითარ დმაროტის ნვეულებათა დარბაზში 11 სთ-ზე.

რუსეთის საბარეო უხეზაში არაფარი იცვლება

პირველი გავრცობა

"პოლიტიკური თვალსაზრისით ეს ფაქტორი კანონიერია, თუმცა ჩვენითვის ამ შემთხვევაში საკითხის უფროდული მხარე უფრო მნიშვნელოვანია. რუსეთში 2003 წლის პირველ იანვარამდე მოქალაქეობის მიღების მსოფლიოში ყველაზე ლიბერალური წესი მოქმედებდა, რაც საშუალებას აძლევდა ყოფილი საბჭოთა კავშირის წევრების მიერ მოქალაქეობის მიღებას, რაც რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივანთან საკმაოდ ხანგრძლივი შეხვედრა გამართა. კონსულტაციები კი ურთიერთობას ვერ გააუმჯობესებს", - დასძინა ივანოვმა.

რუსეთში საქართველოს საგანგებო დელეგაციის თემურ გამცემლის განცხადებით, "მხარეებმა ორ ქვეყანას შორის არსებული ყველა მწვავე საკითხზე იმსჯელეს". რაც შეეხება საქართველოს სახელმწიფო ბერძნულ პირაფარს მკადავას, რომელიც საქართველოს სახელმწიფო ბერძნულ პირაფარს მკადავას მიმართული იყო კომისიის ხელშეწყობის მოგვარება საბოლოოდ გადადო. მას შემდეგ თბ თვეზე მტკიცებდა, მაგრამ არსებითად არაფერი შეცვლილა - სახელმწიფო კომისიის მიერ მონიშნული ბერძნული პარლამენტარები კვლავ ართა სხვადასხვაობას იწვევს და მის მიმართ დეპუტატების დამოკიდებულება არაერთგვაროვანია.

რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივანთან საკმაოდ ხანგრძლივი შეხვედრა გამართა. კონსულტაციები კი ურთიერთობას ვერ გააუმჯობესებს", - დასძინა ივანოვმა. რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივანთან საკმაოდ ხანგრძლივი შეხვედრა გამართა. კონსულტაციები კი ურთიერთობას ვერ გააუმჯობესებს", - დასძინა ივანოვმა.

გამომცემელი რუსეთი 2 პრინტი. მისაბარი რედაქტორი მამუკა ფარუაშვილი. პაატა ვეშაბაძე (მხარეული რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომცემელი რედაქტორი), ირაკლი ლევაია (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით აღმაშენებელი, ლტერატურა - მალხაზ ხარაგია, საბარეო - ქეთილან საღვთაძე, საბარეო - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მყავილი, მდივანი - ზაზა ფარუაშვილი, ბიზნესი - ნინო ნარჩემაშვილი, საბარეო - ვალერი ჯინჯარაძე. ფონი: ბესო გულაშვილი (მენეჯერი), 01781616: ვიორგი მანლაძე, აკოტი მარგალიძე, კომპიუტერული ტექნიკა: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მიაა ვასაშვილი, ლლა ნიქარაშვილი, დავით გუგუშვილი, დიმიტრი მალუტაშვილი, თინათი ქირია, პაატა ქირიძე, სტილი: ნანა ფარაბიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტრაძე, ხათუნა გუგუშვილი, ძიძია მწელაძე, ლია თოფურია, რამკლავი - ზურაბ ვაიშვილი.

სამაქი საზოგადოებას დია დისკუსიებში მონაწილეობისთვის იხვეავს

საქართველოს ენერგეტიკის მარგველირებული ეროვნული კომისია ყოველ ოთხშაბათს ღია დისკუსიებს მოაწყობს, სადაც ენერგეტიკულ სექტორში ფას-წარმოქმნის საკითხებში დინტერესებულ პირებს თავიანთი შეხედულებების დაფიქსირების საშუალება მიეცემა. სემეც-ის თავმჯდომარის გია თავაძის ინფორმაციით, ღია დისკუსიებზე გამოთქმულ მოსაზრებებს კომისია გადაწყვეტილებების მიღების დროს გაითვალისწინებს. გუმინდელი პირველი დისკუსიის თემა იყო ენერგოტარიფების კორექტირება ლარის კურსის ცვალებადობის შესაბამისად. სემეც-ის ფასწარმოქმნისა და ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტის დირექტორის ივერი შალამბერიძის თქმით, დასახვეწია ენერგეტიკის შესახებ კანონში გათვალისწინებული მუხლი ღარის კურსის დინამორან შეფარების 5-პროცენტის გადაჭარბების დროს ენერგეტიკულ სექტორში ტარიფების ცვლილების შესახებ. ივერი შალამბერიძის აზრით, ტარიფის შეცვლისთვის ლარის კურსად უნდა იქნეს აღებული გასული კალენდარული თვის კურსი, კურსის საწყისად კი მიჩნეულ უნდა იქნეს სამი წამყვანი კომერციული ბანკის კურსი. აღნიშნულ წინადადებაზე თავიანთ მოსაზრებებს ენერგოუნეგები მომავალ ოთხშაბათს წარმოადგენენ. მანამდე კი, სემეც-ი თხოვნით მიმართავს სპეციალისტებსა და ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს, მონაწილეობა მიიღონ დისკუსიაში და შესაძლებლობის ფარგლებში კომისიას თავიანთი მოსაზრებები წარუდგინონ.

24 საათი

ბათუმში გპ-მ ახალი ფილიალი გახსნა

გუმენ "გაერთიანებულმა ქართულმა ბანკმა" ბათუმში ახალი ფილიალი გახსნა. ბანკს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე უკვე 40-ზე მეტი ფილიალი და სერვისცენტრი აქვს.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ზაზა სიორიძის განცხადებით, "ბანკი საბანკო პროდუქტს წერგავს ყველგან, სადაც ამის საჭიროება არსებობს. ჩვენ ყოველთვის ვგრძნობდით აჭარის ეკონომიკის დიდ პოტენციალს, თუმცა კვალიფიციური საბანკო საქმიანობის წარმოება დღემდე აქ იოლი არ იყო. ამჟამად საბანკო ბიზნესის განვითარების ახალი პერსპექტივა გაჩნდა და, შესაბამისად, ფილიალიც დაეფუძნეთ."

მისი თქმით, ბათუმის ფილიალში იმუშავებს მცირე ბიზნესის დაკრედიტების პროგრამა, რომელსაც "გაერთიანებული ქართული ბანკი" ევრობანკის სახელით მეთხებ ნელია, ახორციელებს. "მცირე ბიზნესის დაკრედიტების პროგრამა მოქმედი მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის 1000-დან 15 ათას დოლარამდე სესხების გაცემას გულისხმობს. პროგრამის ფარგლებში უკვე დაფინანსებულია 3000-ზე მეტი პრიოქტი", - აღნიშნა სიორიძემ. ბათუმის ფილიალი მომხმარებელს საბანკო სერვისის სრულ პაკეტს შესთავაზებს, მათ შორის - ანგარიშების წარმოებას, საკრედიტო მომსახურებას, საერთაშორისო პლასტიკური ბარათებისა და სამგზავრო ჩეკების მომსახურებას, საერთაშორისო და ლოკალური სწრაფი ფულადი გაზიარების წარმოებას, ლომბარდულ კრედიტებს და სხვა. პრეზენტაციას, ზაზა სიორიძის გარდა, ბანკის გენერალური დირექტორი ირაკლი მექავაძიშვილი, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, ბანკში ევრობანკის წარმომადგენელი იურგენ შრამი, გპ-ს მრჩეველი ევრობანკიდან კვიცი კვირი და მცირე ბიზნესის დაკრედიტების კოორდინატორი მიხეილ კორტაძეშვილი მასპინძლობდნენ.

24 საათი

სახანძრო და უსაფრთხოების ტექნიკოსი "გი-პი მესპლორეიშენ (კასპიის ზღვა) საქართველოს" სუპრვილი აქვს დაიძირაოს შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირი სუფსის ტარიფის სახანძრო და უსაფრთხოების ტექნიკოსის თანაფარდობის დასაბამებლად.

სამუშაოს აღწერა

სახანძრო და უსაფრთხოების ტექნიკოსი უზრუნველყოფს უსაფრთხოების მონყოილობების სრულ გამართულობასა და მუდმივ მზადყოფნას, აგრეთვე, დროულ შემონგებასა და შეკეთებას. გარდა ამისა, ამ თანამდებობის მქონე პირი სუფსის ტერიმინალის პერსონალს ჩაუტარებს უსაფრთხოების ნესებთან დაკავშირებულ ტრენინგებს, მათ შორის, სამუშაოზე ნებაართვის გაცემის, აირის ტესტირების, ხანძარსაწინააღმდეგო საქმიანობის მეთოდისა და აღჭურვილობის გამოყენების საკითხების შესახებ.

მოვალეობა და პასუხისმგებლობა:

ზოგადი მოვალეობები და პასუხისმგებლობა მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ შემდეგის:

- თავის საქმიანობაში ჯანდაცვის, უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის ნესებისადმი ჟერვანი დამოკიდებულების დემონსტრირება.
- ASA და STOP პროგრამებში აქტიური მონაწილეობა.
- ხანძარსაწინააღმდეგო აღჭურვილობის, სასუნთქი აპარატურისა და უსაფრთხოების სხვა მონყოილობების გამართულობისა და მზადყოფნის უზრუნველყოფა, აუდიტის, შემონგებისა და ტენიკური მომსახურების მუშეობით
- საგანგებო სიტუაციაზე რეაგირების სწავლების დაგეგმვა შესახებ საფარჯიშობის მომზადება.
- საგანგებო სიტუაციაზე რეაგირების გეგმის მომზადებაში მონაწილეობა.
- უსაფრთხოების დაცვის ნორმების გასაცნობად, ტრენინგისათვის მომზადება სუფსის ტერიმინალის პერსონალისა და კონტრაქტორებისათვის
- ავარიის/ავარიული სიტუაციის მოკვლევის პროცესში მონაწილეობა.

გამოცდილება და განათლება

- კანდიდატს უნდა ჰქონდეს:
 - უმაღლესი განათლება, სასურველია უსაფრთხოებისა ან ნავთობსადენების ექსპლუატაციის დარგში
 - ნავთობთან დაკავშირებული უსაფრთხოების მონყოილობების შემონგებისა და ტექნიკური მომსახურების გამოცდილება
 - ინგლისური და ქართული და რუსული ენების სრულყოფილი ცოდნა
 - სამწლიანი მუშაობის გამოცდილება უსაფრთხოების ან ნავთობსადენების ექსპლუატაციის დარგში
 - სასურველია პერსონალურ კომპიუტერთან მუშაობის გამოცდილება

განაცხადის წარდგენა / დამატებითი ინფორმაცია

თუ თვლით, რომ გაგაჩნიათ მოცემული თანამდებობისათვის საჭირო ცოდნა და გამოცდილება, გთხოვთ წარმოადგინოთ თქვენი CV და შეავსოთ განაცხადის შესაბამისი ფორმა. ფორმის მიღება შესაძლებელია ქვემოთ მოყვანილ მისამართზე.

განაცხადების წარდგენის ბოლო ვადა **სამშაბათი, 12 ოქტომბერი, 2004 წელი**

ყველა წარმოდგენილი განაცხადი დადასტურებული იქნება, მაგრამ ეს არ გულისხმობს ნებისმიერი კანდიდატისათვის ინტერვიუს ჩატარებას და/ან სამუშაოს შეთავაზებას.

კანდიდატი უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქე. ადგილობრივ (სუფსის ტერიმინალის მახლობლად მცხოვრებ) კანდიდატებს მიეცემათ უპირატესობა

კადრების განყოფილება
BP Exploration Caspian Sea
 აღმამენებლის პროსექტი N123 ა
 თბილისი, საქართველო

პრეზიდენტი მამაკაპისიული ქონების დაბეზვის წინააღმდეგ

სულ ერთი დღე იყო გასული მას შემდეგ, რაც ვაშინგტონის გზას დამდვარმა ფინანსთა მინისტრმა ზურაბ ნოლაიდელოა ჟურნალისტებს განუცხადა, არაფრის შეცვლას საგადასახადო კოდექსში არ ვაპირებო, ხოლო საქართველოს პრეზიდენტმა საზოგადოებას კოდექსში ქონების გადასახადთან დაკავშირებით შესატან ცვლილებაზე აცნო.

თამარ ივანიძე

შეგახსენებთ, რომ ფიზიკური პირების, ანუ თითოეული ჩვენგანის საკუთრებაში მყოფი ქონების (კერძოდ - სახლების, საცხოვრებელი ინიების) დაბეზვის შესახებ საგადასახადო კოდექსში გათვალისწინებული მუხლი საყოველთაო განსჯის საგნად იქცა. ამ მუხლის თანახმად, 100 კვადრატულ მეტრზე მეტი ფართის მფლობელმა მოქალაქემ (საუბრაო როგორც ქალაქის, ისე სოფელი განთავსებულ ქონებაზე) ამ ქონების ღირებულების 1 პროცენტი უნდა გადაიხადოს.

დავას იხვევდა არა მხოლოდ ის, რომ სოციალური ლობუნგებით ხელისუფლებაში მოსული მთავრობა, 20 ლარამდე შენისის გაზრდის სანაცვლ-

ოდ, საქართველოს მოსახლეობის აბსოლუტურ უმრავლესობას მამაკაპისიულ სახლებზე გადასახადის გადახდას აკისრებს, არამედ ისიც, რომ ჯერ კიდევ გასარკვევია ქონების შეფასების კრიტერიუმები, რაც ბევრ კითხვის ნიშანს აჩენს. ამასთან, აჩენს კორუფციული გარემოების ახალ სამშრომებას, მით უმეტეს - სოფლად, სადაც სახლის შეფასება ადგილობრივი ჩინონიკებზე იქნება დამოკიდებული.

ცხადია, მსგავსი მუხლი ადრეც არსებობდა, თუმცა მის ამოქმედებაზე და ე.წ. სოლიდარობის გადასახადზე დახვეწილი მსჯელობები გაჭირვებულ ფენასაც თუ ასე მოუტრიალდებოდა, ვერავინ იფიქრებდა - 10X10-ზე სახლი ხომ კომუნისტების დროინდელ საქართველოში ყველა საკუთარი თავის პატივისმცემელ ქა-

რთველ გლუხკაცს ედგა.

საქართველოს პრეზიდენტის გუნდშიდგმა განცხადებამ ამ საკითხთან დაკავშირებით სიტუაცია შედარებით განმუხტა, თუმცა - არა ბოლომდე: საქართველოს პრეზიდენტის მიხედვლ სააკაპისილის განცხადებით, ახალი საგადასახადო კოდექსის ამოქმედების შემდეგ საცხოვრებელი ბინის დაბეზვის ნიშანს აჩენს. ამასთან, აჩენს კორუფციული გარემოების ახალ სამშრომებას, მით უმეტეს - სოფლად, სადაც სახლის შეფასება ადგილობრივი ჩინონიკებზე იქნება დამოკიდებული.

მან დასძინა, რომ ფინანსთა მინისტრ ზურაბ ნოლაიდელოს დაავალეს აღნიშნული შეღავათების გათვალისწინებას კოდექსის პროექტში, რომლის განხილვაც პარლამენტმა მომავალი თვიდან უნდა დაიწყოს.

"საქართველო ამერიკის შერეული შტატების განვითარების დონის ქვევია არ არის, რომ შტატებ-

მესაძლოა, ყურძნის დაღვობას შერვაშიც გადავყვას

პრემიერი სოფლის მეურნეობის მინისტრს აფრთხილებს

უკვე ორი დღეა, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის თავზე ცაღირებულმა. ხელისუფლება, რომელიც ახალ საგადასახადო კოდექსში ერთ ლიტრ ლენიზე აქცის მინიმუმ 20 თეთრი ზრდის, მქვარებებს ვალხებისგან ყურძნის გაზრდის ფასად შესყიდვას თხოვს და, სანაცვლოდ, მათ სუბსიდიებს პირიდება. სუბსიდიების გაცემაც იგვიანებს. ამასობაში კი კახელ გლეხებს ყურძენი უღაპებათ.

თამარ ივანიძე

მთავრობის გუმინდელ სხდომაზე ნათელი გახდა, რომ მეღვინეობისა და მევენახეობის სტიმულირებისთვის გამოყოფილი თანხების დროულად აუთისებლობა, შესაძლოა, თანამდებობის დაკარგვის ფასად დაუჯდეს საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისტრს დავით შერვაშიძეს.

როგორც პრემიერ-მინისტრმა, ზურაბ ფინანსთა მინისტრმა, სამინისტრომ რთველის დასრულებამდე უნდა უზრუნველყოს ყურძნის შესყიდვისთვის გამოყოფილი თანხების ათვისება.

E P R C

Economic Policy and Research Center
 გაეროსეკის პოლიტიკისა და კვლევის ცენტრი
 01 79 30 00 00, საქართველო, აგაძეშვილის ქ. 118
 ☎ +995 31 92 25 51 www.eprc.ge

2004 წლის ბიუჯეტის კორექტირების შემდეგ, რომელიც, როგორც გახსოვთ, ივლისის ბოლოს განხორციელდა, სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლების ნაწილი გახდა 1 655 მლნ ლარი. ცხადია, აქედან გამომდინარე, ფინანსთა სამინისტროს მოუხდა წლის დასაწყისში განსაზღვრული ყოველთვიური საპროგნოზო მაჩვენებლების შეცვლა და ახალი საპროგნოზო მაჩვენებლების შექმნა. საგულისხმოა, რომ 6 თვის მანძილზე მიღებული შემოსავლები ახალი (ანუ კორექტირებული) ბიუჯეტის სულ 43 პროცენტს შეადგენს, ანუ ბიუჯეტის უფრო დიდი ნაწილის შესრულება ფინანსთა სამინისტროს წლის მთლიან ნახევარში მოუწევს.

ამისათვის აუცილებელი იყო სწორედ ყოველთვიური საპროგნოზო მაჩვენებლების სწორად დაგეგმვა, რაც, სამწუხაროდ, ვერ მოხერხდა.

შემაშფოთებელია თავად ბოლო თვეების განმავლობაში ბიუჯეტის შესრულების დინამიკა: ივლისის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი იყო 171 მლნ ლარი, ხოლო რეალურამ შესრულებამ 145 მლნ შეადგინა. აგვისტოს თვეში საპროგნოზო მაჩვენებელი დაბნული იქნა 154 მლნ ლარამდე, მაგრამ ვერც ეს შესრულდა და მობილიზებულ იქნა მხოლოდ 147 მლნ. ლარი. შესაბამისად, სექტემბერში დაიგემა მხოლოდ 146 მლნ- ლარის მობილიზება. ანუ ტენდენცია გვამცნობს საპროგნოზო მაჩვენებლების კლებას, რაც ნათლად არის ასახული გრაფიკ N1-ზე.

იმ შემთხვევაშიც, თუ სექტემბრის მაჩვენებელი შესრულდება და ბი-

დინარ ჩარაა

მიუხედავად იმისა, რომ აუქციონზე "ლუკოილის" გაყიდული აქციების ფასი თითქმის არ განსხვავდებოდა საწყისი ფასიდან, 1,988 მილიარდიან პრივატიზაცია მინც ყველაზე რეკორდულია რუსეთის ისტორიაში. ერთი წლის წინ აქციების ანალოგიური პაკეტი ორჯერ ნაკლებად იყო შეფასებული. ანალიტიკოსების აზრით, ფასის ასეთი დონით გაზრდა გამო-

მოთხოვნილებით სარგებლობს ბაზარზე. ერთი კოლოგრაში თეთრი ყურძნის საბაზრო ფასიდან სახელმწიფო 5 თეთრს აუნაზღაურებს ტენდერში გამარჯვებულ კომპანიებს.

პრემიერის განცხადების პარალელურად, სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ გაავრცელა ინფორმაცია იმასთან დაკავშირებით, რომ სოფლის მეურნეობის სამინისტროში, შესაძლოა, მევენახეობისა და მეღვინეობის დარგის სტიმულირებისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტთან გამოყოფილი 600 ათასი ლარის ასათვისებლად გამოცხადებული ტენდერი ვიდაზ ადრე დასრულდეს.

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ღვინისა და ვაზის დეპარტამენტის უფროსის მოადგილის ქეთევან ფლენკის განცხადებით, ეს საკითხი სოფლის მეურნეობის სამინისტროში აქტიურად განიხილება. ჯერჯერობით, გაუარკვეველია სამინისტრო ამ საკითხთან

ბსა და საქართველოში დაბეზვის ერთნაირ სისტემა ვრცელდებოდეს." - განაცხადა პრეზიდენტმა.

თუმცა, ჯერჯერობით, დადგენილი არ არის, ჩაითვლება თუ არა მამაკაპისიული განცხადების ცენტრში განთავსებული ბინები, ან ის ბინები, რომელთაც მამაკაპისიული ბინის გაყიდვის საფასურად შეიძენს საქართველოს მოქალაქე და ასე შემდეგ. ბევრი რამ არის გასარკვევი; ზოგადად კი, პრეზიდენტი სააკაპისილი ახალ საგადასახადო კოდექსს მიესალმება და კმაყოფილია, რომ ახალ კოდექსში შემცირებულია გადასახადების რაოდენობა და საგადასახადო განაკვეთები.

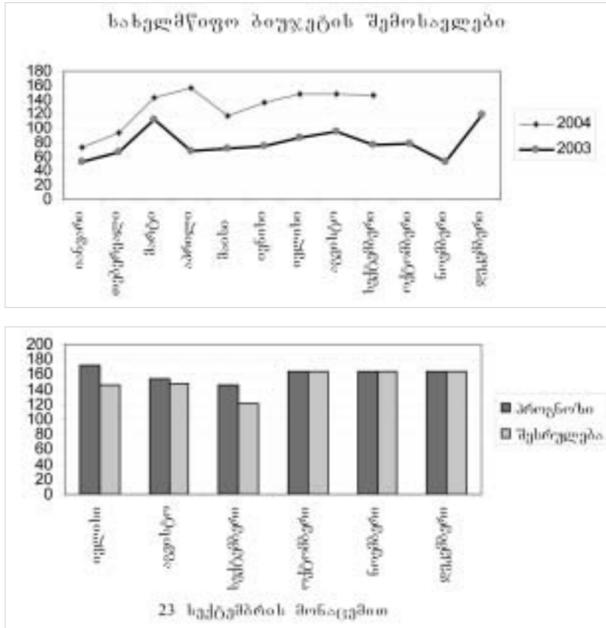
კმაყოფილია საგადასახადო კოდექსით პრემიერიც, რომელიც კავრქის ენასთან დაკავშირებით უმნიშვნელებს იღებს და მისი დახვეწის პრობასაც დებს. პრესის დაბეზვრასთან დაკავშირებით კი პრემიერი აცხადებს, რომ უახლოვს მომავალში, მოვების გადასახადის გარდა, მედიას გადასახადის გადახდა არ მოუწევს.

დაკავშირებით რა გადაწყვეტილებას მიიღებს, თუმცა, ფლენკის თქმით, სამინისტრო ყველა ღონეს მიმართავს, რათა გლეხს ყურძენი არ გაუფუჭდეს. **"თუკი ამის საჭიროება შეიქმნება, არ არის გამორიცხული საკანონმდებლო ნების შევიდეს,"** - აღნიშნა ქეთევან ფლენკმა.

როგორც სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ღვინისა და ვაზის დეპარტამენტში აცხადებენ, თეთრი ყურძნის კულტურის გადარჩენისთვის სამინისტრო თეთრი ყურძნის არა მხოლოდ დღიური მასალად გამოყენების შესაძლებლობას განიხილებს, არამედ ამ პროდუქტის წვენისა და სხვა სამსპროდუქტად გადამამუშავებაზეც ფიქრობს. ჯერჯერობით უცნობია, ტენდერში მონაწილე კომპანიები თეთრი ყურძნისგან რა სახის პროდუქტის წარმოებას აპირებენ.

სახიუჯტომ მონიტორინგი

9 თვის სახიუჯტომ ხარჯებში ბარჯვევის

უეგეტში მობილიზებული შემოსავალი იქნება 146 მლნ. ლარი, შემდეგ თვეებში წლის ბოლომდე ფინანსთა სამინისტროს მოუწევს მინიმუმ 164 მლნ ლარის მობილიზება ყოველთვიურად, რაც საკმაოდ საეჭვოა. თუ გადახვებადეთ ამ წლის წინა თვეების სტატისტიკას, მაქსიმალური შემოსავალი ბიუჯეტში შემოსულია აპრილში - 156 მლნ ლარი, საშუ-

ალოდ წელს კი ბიუჯეტში 127 მლნ ლარი შემოდიდა ყოველთვიურად. გადასახადების შემოსვლის ტენდენცია რომ დაეფიქსირთ, გასული წლის შემოსავლების დინამიკა შევადაროთ წლევეანდელ დინამიკას. აღსანიშნავია ერთი გარემოება: შემოსავლების გაზრდილია 90 პროცენტით, რაც უდავოდ მისასაღმებელია. მაგრამ ტენდენცია გვიჩვენებს იმას-

ლივობა, რამაც დაზიანება და ენე-ბათაღლევა გამოიწვია. აუქციონზე ვაჭრობა პრაქტიკულად არ შედგა. მასში სამი მონაწილე იყო: კომპანია Springtime Holdings, "პრომვიზიანსკი" და ს/ს "პრომრეგიონი პოლინგი". თითოეულმა მათგანმა თითო განცხადება გააკეთა და ვაჭრობამ სულ 1,5 წუთი გასტანა. ინვესტირება და ანალიტიკოსებს შორის უკვე საუბრობენ, რომ აუქციონის დანარჩენი ორი მონაწილე მხოლოდ ფიქტურად ესწრებოდა და აუქციონის კანონიერების შთაბეჭდილებას ქმნიდა. **"ConocoPhillips-ის ინტერესი რუსეთის ნავთობკომპანიის მიმართ იმაზე მეტყველებს, რომ ინვესტირება არ აქცევენ ურადლებას ოუკონის ფაქტორს,"** - თავს იმედიდებენ "ლუკოილის". კომპანიის ერთ-ერთი წარმომადგენლის განცხადებით, მიმ-

დინარეობს მოლაპარაკებები ამერიკული ConocoPhillips მიერ ლუკოილის აქციების კიდევ 20 პროცენტის შექმნის თაობაზე. **"უტინი არ დასრულებს 25 პროცენტის წილს, თუმცა არაფერი იქნება წინააღმდეგ 20 პროცენტის წილის წინააღმდეგ,"** - განაცხადა მან. ცნობისათვის, "ლუკოილი" აქამდეც თანამშრომლობდა ConocoPhillips-თან რამდენიმე რუსულ პროექტში. სამომავლო თანამშრომლობა კი შესაძლოა გაზის ახალი საბადოების დამუშავებაში და აშშ-ში ბუნებრივი აირის ექსპორტში გამოიხატოს. ამასთან, ამერიკულ და რუსულ კომპანიის პოტენციურად ერთად თანამშრომლობაც შეუძლიათ - იქ "ლუკოილს" რამოდენიმე კონცენსია გუთვინის, რომელიც კომპანიამ ჯერ კიდევ სადამ ჰუსეინის მმართველობის დროს მიიღო.

www.liberty.ge

თავისუფლება

30 სექტემბერი, ხუთშაბათი

ფოკუს-ჯგუფების შედეგები

თავისუფლების ინსტიტუტმა იენისის თემატიკის საერთაშორისო 7 ქალაქში (ახალციხე, გორი, თბილისი, თელავი, რუსთავი, ქუთაისი, ფოთი) რამდენიმე პროფესიული ჯგუფის (პროფესორ-მასწავლებლები, სტუდენტები, მძღოლები, პოლიციელები, სახელმწიფო მოხელეები) წარმომადგენლებთან 14 ფოკუს ჯგუფი ჩატარა. ქვემოთ შედეგად გამოიკვეთა შემდეგი ტენდენციები:

1. რა არის კორუფცია და რა არის კორუფცია

კორუფცია ფოკუს ჯგუფების თითქმის ყველა მონაწილემ დაახლოებით ერთნაირად განმარტა:

„თანამდებობრივი მდგომარეობის წარმოქმნის გამოყენება გამორჩეული მოსახლეობის (სახელმწიფო მოხელეები, ახალციხე);“

„თანამდებობრივი უფლება-მოვალეობების გადაწყვეტა ანგარიშის მიხედვით“ (პოლიციელები, ქუთაისი);

„როცა ადამიანი ნებისმიერ პოსტზე ბოროტად იყენებს თავის თანამდებობას საკუთარი ინტერესებიდან გამომდინარე“ (პროფესორ-მასწავლებლები, თელავი);

„კორუფცია არის, როდესაც ადამიანი სარგებლობს თავისი თანამდებობით და ვეძღვება ფულს არაკანონიერად“ (მასწავლებლები და მშობლები, თბილისი);

„კორუფცია ეს არის კანონის გარეთ მოხდარი გარიგება“ (სტუდენტები, თელავი);

„ადამიანთა მიერ სახელმწიფო ქონების ხელყოფა...“ (პროფესორ-მასწავლებლები, თელავი).

სხვა რესპონდენტებისაგან განსხვავებით, პოლიციის თანამშრომლები უფრო ფართოდ განმარტავენ კორუფციას:

„კორუფცია პირველ რიგში სისხლის საპრობლემის დანაშაულია, კანონის დარღვევა“ (პოლიციელები, ქუთაისი);

„ქრთამის გარდა ის სხვა სახითაც არსებობს, გადასახადების დამალვა, საგზაო პოლიციის თანამშრომელი რომ მძღოლს ფულს ართმევს... ესეც კორუფცია“ (პოლიციელები, ქუთაისი);

„მოვალეობას პასუხისმგებლობით რომ არ შეასრულებ, ისიც კორუფციაა“ (პოლიციელები, ქუთაისი);

შედეგებით იშვიათად განმარტავენ კორუფციას მორალურ კრიტერიუმზე:

„კორუფცია არის ფულის, სინდისის და კანონის უკმარისობა“ (სახელმწიფო მოხელეები, ახალციხე);

ხშირ შემთხვევაში, რესპონდენტები ერთმანეთთან აიკეთებენ კორუფციასა და მექრთამეობას, თუმცა ზოგჯერ იმასაც აღნიშნავენ, რომ კორუფცია მექრთამეობასთან შედარებით გაცილებით ფართო ცნებაა, ვინაიდან ის არაფულადი სახის გარიგებებსაც მოიცავს. შედარებით იშვიათად ხდება კორუფციასთან ნეპოტიზმის გაიკეთება:

„ნათესაური კავშირები, მეგობრობა, ნაცნობობა კორუფციაა. თანამდებობაზე შეიძლება ისეთი ადამიანები დანიშნონ, რომლებიც შეუფერებელი არიან იმ თანამდებობებისთვის“ (პოლიციელები, ქუთაისი);

რესპონდენტები ერთმანეთთან აზრს, რომ კორუფცია საქართველოში ფართოდ გავრცელებული და აღნიშნავენ, რომ ის გამოხატავს როგორც ქრთამის აძლევის, ასევე ქრთამის მიმცემის ინტერესებს:

„ვინც აძლევს [ქრთამს], ისიც კმაყოფილი და ვინც იღებს, ისიც“ (პოლიციელები, ქუთაისი);

„მექრთამეობა უნივერსიტეტში, პირველ რიგში, ხელს აძლევს სტუდენტს“ (სტუდენტები, თელავი);

რესპონდენტები მეტწილად მიიჩნევენ, რომ კორუფცია ერთნაირად უარყოფითი მოვლენაა, იმისდა მიუხედავად, თუ რა თანხაა გადახდილი ქრთამის სახით; თუმცა ეს პოზიციაც არ არის ერთსულოვანი:

„წმინდის ქურდი და აქლემის ქურდი ერთიან“ (პროფესორ-მასწავლებლები, თელავი);

„ის, ვინც წმინდის აიღებს, თუ საშუალება მიეცემა, მილიონსაც თავისუფლად მოიპარავს“ (პროფესორ-მასწავლებლები, თელავი);

„როგორც არ არსებობს ნაწილობრივ ორსულაობა, ისე არ არსებობს ნაწილობრივი [კორუმპირებულობა]. ან არის, ან არ არის.“

„არაა ზოგი, მაგალითად, იმ ნაწილისთვის, იმ გაჭირვებული სიღრმის [იღებს ქრთამს] და ზოგი — ფუფუნებისთვის, სასახლეებისთვის, მერსედესებისთვის, ბევრ-ბევრ-ბიუსიეტისთვის. აქ განსხვავება უნდა იყოს, ჩემი აზრით“ (პროფესორ-მასწავლებლები, თელავი);

რესპონდენტები განიხილავენ კორუფციის როგორც ერთმნიშვნელოვნად უარყოფით მოვლენას, რომელსაც არ შეიძლება, რაიმე დადებითი შედეგი მოჰყვას:

„არა მგონია, კორუფციამ ქვეყანას რაიმე კარგი მოუტანოს. ის სიკეთეს მხოლოდ კონკრეტულ პირებს უნდა დასწავლოს თუ მოუტანს“ (სახელმწიფო მოხელეები, ახალციხე);

„კორუფცია თავისთავად არ შეიძლება იყოს კარგი, შეიძლება კორუფციას რაღაც დადებითი შედეგები შექმნას, მაგრამ მისი უნივერსული მხარე სულ გადასწონის იმ დადებითს. ამიტომ კორუფცია არ შეიძლება იყოს კარგი“ (სახელმწიფო მოხელეები, ახალციხე);

ამასთან, რესპონდენტებს საკმაოდ უჭირთ, ერთმანეთისაგან გამოიყონ კორუფცია და ე.წ. „პატივისცემა“, იქედან გამომდინარე, რომ ქართველებს ტრადიციულად ახასიათებთ, სხვა ადამიანების პატივისცემა, იქნება ეს საჩუქრის თუ უზრალოდ, მაღალირი სიტყვების მეშვეობით. მათი აზრით, ძირითადი განმასხვავებელი ნიშანი კორუფციასა და პატივისცემას შორის არის ის, რომ პირველი გამოძალავს ანაბა დაკავშირებული, ხოლო მეორე — ნებაყოფლობითაა.

„ყველაფერს კორუფციას ვერ დაეკარგე. მაგალითად, ბავშვი ყველას რომ მოეჭმინა მასწავლებელს სკოლაში, ეს არ არის კორუფცია, ეს პატივისცემაა. კორუფცია არც იმას მიეწინე, როცა პატივს ეცემი საკუთარი სურვილით რამეს აწუქებს. ეს არ არის ქრთამი, რადგან ჩუქება საკუთარი სურვილით ხდება“ (პოლიციელები, ქუთაისი);

„[თუ] მე მიწინდება სურვილი, რომ იმ ადამიანს პატივი ვცემ, მე ამას ქრთამს არ ვეძღვები. ეს შეიძლება იყოს სურამი, „ბნინაფერკა“ ან სულაც ერთი ფილა მოკლადი. ჩემი აზრით, ეს ნამდვილად არ უნდა აღიქმებოდეს ქრთამად და კორუფციად“ (მასწავლებლები და მშობლები, თბილისი);

ქართულმა საზოგადოებამ, ავად თუ კარვად, იცის, რა არის და სად არის კორუფცია. მაგრამ არაფრით უნდა დაიჯეროს, რომ კორუფცია სადღაც ცხრა მთას იქით კი არა, აქვე მასთან ახლოსაა. უფრო მეტიც, ნებისთნე უნდა იყოს, ზოგჯერ შეიძლება თავადაა მისი ერთ-ერთი მონაწილე.

სამართლიანობისთვის უნდა აღინიშნოს, რომ ეს ზნე დამახასიათებელია არა მარტო ქართველებისთვის, არამედ სხვა საზოგადოებებისთვისაც. თითოეული საზოგადოების წარმატება დიდწილად არის დამოკიდებული იმაზე, თუ რამდენად სწრაფად გააცნობიერებს ის ამ პრობლემას და იზრუნებს მის გადაჭრისთვის. კანონიერების კულტურის დამკვიდრება უპირობოდ გულისხმობს სახელმწიფოში სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას; როდესაც მოქალაქე მის ქვეყანაში არსებულ ყველა მართლებში საკუთარ ბრალეულობასაც ხედავს და მხოლოდ „სხვის ბოსტანში“ არ ეტებს დამნაშავეს.

სამოქალაქო ქარტიის შემუშავებაც ხელთარე პასუხისმგებლობის გაკონსოლირება და სამართლიანობისკენ სწრაფვის დაკარგვაცაა. ასეთი ქარტიები არაკრიტიკულად დაკარგული ქარტიის სახელმწიფოში შემუშავება და წარმატებითაც ამოქმედება.

თავისუფლების ინსტიტუტის ინიციატივით, სამოქალაქო ქარტია, რომელიც სხვადასხვა პროფესიული ჯგუფების და უზრალოდ მოქალაქეების ქვეყნის წესებს ადგენს, საერთაშორისო შემუშავდა. ამჯერად გვეყვება მოქალაქეთა ქარტიის და ფოკუს ჯგუფების კვლევის შედეგებს, რომელიც საფუძვლად დაედო ხსენებული ქარტიების შემუშავებას.

მოქალაქეთა ქარტია

„მე ძალიან მენიჭება, თუ იმასაც კორუფციად ჩათვლიან, მე რომ ვილაყის პატივისცემა მიწინაა. არ უნდა მეშინოდეს, რომ პატივისცემის გამო ან ის არ დაიჭირონ ან მე. პატივისცემა სხვა რამ არ არის, თუმცა, ცხადია, თვითონ არ უნდა მოითხოვოს საჩუქრების მიორთმევა“ (მასწავლებლები და მშობლები, თბილისი).

ბევრი რესპონდენტის აზრით, კორუმპირებულობა ერთი ინდივიდის ქრთამის აღება იწვევს, ვინაიდან ისინი თავის სარჩუნად სხვა გამოსავალს ვერ ხედავენ და ძალზედ განიცდიან ასეთ მდგომარეობას:

„ისეთი ეკონომიკური მდგომარეობა უნდა შეიქმნას, რომ არ გახდეს [კორუმპირებული] — თუმცა, ისიც ფაქტია, რომ ბევრ კორუმპირებულს, ვინც დღეს ქრთამს იღებს, საკმაოდ ძლიერი ეკონომიკური მდგომარეობა აქვს. მე დავიარაკობ იმისთვის, ვისაც არავითარი საშუალება არა აქვს — იმან რომ „პატარა რაღაც“ გააკეთოს, მე მგონი, კორუმპირებული არ უნდა დაეუფლებინ“ (პროფესორ-მასწავლებლები, თელავი);

როდესაც მაქვს კარგი ხელფასი, ვარ ჩემი საქმის პროფესიონალი და, ასე ვთქვათ, პატრიოტი, მე ნამდვილად არ დავიმცირებ თავს და არა მგონია, რომელიმე მასწავლებელს დაიმციროს თავი და გამართოს მშობლებთან რაღაც უზრუნველი საუბარი, ზეწოლა მოხადონ მასზე, რომ შემდეგ მშობლებმა „პატივი სცენ“ მას. პიროვნება, ვინც ასეთ საუბარს წარმოადგენს, თვითონაც ძალიან შეუარაღებულად, და როცა მას კარგი ხელფასი ექნება, მერმუნეთ, იგი არ ჩაიფრდება თავს ასეთ საჩინო მდგომარეობაში“ (მასწავლებლები და მშობლები, თბილისი).

ასეთ იძულებით შემთხვევაში რესპონდენტთა აზრით, კორუფციის პრობლემას ხელფასების გაზრდა გადაჭრის.

ამასთან, ფოკუს-ჯგუფების მსხველპლის პროცესში გამოიკვეთა აზრი, რომ თავისთავად მაღალი ხელფასი ყოველთვის არ არის საკმარისი გარანტია კორუფციის აღმოსაფხვრელად; რისი მიზეზიც შეიძლება იყოს (ა) სიხარბე და (ბ) ტრადიციული კულტურული ნორმები, ე.წ. „ქართული მენტალიტეტი“, რომელიც ხელს უწყობს ქვეყანაში კორუფციის გავრცელებას.

მა, როგორც მოქალაქე, ვაღიარებ ვარ:

- მოვიქცე სამართლიანად და მოვუპოვებლად დავიცავ პატივისცემის და სამართლიანობის პრინციპს;
- ვიყო კანონმორჩილი და კეთილსინდისიერი;
- თვლი არ დავხუტო უკანონოზე და ჩემი დუმილით არ გახუდ დანაშაულის თანამონაწილე;
- ვიყო ინფორმირებული ხელისუფლების ქმედებების შესახებ და ვაიბულო ის, იყოს ანგარიშვალდებული ჩემს წინაშე;
- მონაწილეობა მივიღო ყველა დონის არჩევნებში;
- ვიცოდე ჩემი უფლებები და მოვალეობები საზოგადოების წინაშე;
- პატივი ვცემ სხვის უფლებებს;
- პატივი ვცემ განსხვავებულ მოსაზრებებს და განსხვავებული ეროვნების, რასის და აღმსარებლობის ადამიანებს;
- პატივი ვცემ სხვის ინტერესებს;
- პატივი ვცემ ზოგად და საზოგადოების უფლებებსა და ინტერესებს;
- ხელი არ შევეწყო თაღლითობას და გამოძალავებას (მაგალითად, ყოველთვის მოითხოვო ქეთარი და ამა თუ იმ გადასახადის კანონიერების დადასტურება).

მაში უნდა აპატიდნო:

- სიბოროტე მაღლა სხვა ღირებულებების დაყენებას კორუფციასა და თაღლითობით კეთილდღეობის მოპოვებას;
- ისეთი საქმიანობაში მონაწილეობის მიღებას, რომელიც ზიანს მოაქვს საერთო ან სხვათა ავტორიტეტს;
- ქრთამის მიცემას, კანონს არღვევს არა მხოლოდ ის, ვინც ქრთამს იღებს, არამედ ისიც, ვინც იხდის;
- რაიმე სახით საჩუქრის ან სხვა სარგებლის შეთავაზებას პირისთვის, რომელსაც აქვს ძალაუფლება და არსებობს ამ ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების ალბათობა;
- პირდაპირი ან არაპირდაპირი გზით საჩუქრის ან სხვა სარგებლის მიღებას, რომელსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს ჩემი უფლებების თუ მოვალეობის აღსრულებაზე (მაგალითად: ზეგავლენის მოხდენა არჩევნებში ჩემს გადამწყვეტობაზე).

ადამიანის რაც უფრო მეტი აქვს, მით უფრო მეტი უნდა“ (სტუდენტები, ახალციხე);

„მარტო გადარჩენისთვის ხომ არ არის ეს კორუფცია? იმის თქმა, რომ ადამიანი იღებს ქრთამს გადაარჩენისთვის — არ მიმართა სწორად და აი, რატომ: ვიცი ძალიან ბევრი ადამიანი, რომელიც არ არის კორუმპირებული და უფრო მეტი ვიცი, უკვე გადაარჩენილი“ რომ არის, მაგრამ კორუფციას ვერ ეშვება“ (პროფესორ-მასწავლებლები, თელავი);

„ზოგიერთ მასწავლებელს რომ მიესცე 1000 ლარი, ის მაინც აიღებს ქრთამს“ (მასწავლებლები და მშობლები, თბილისი).

ბევრი რესპონდენტის აზრით, კორუფცია ყველაზე სერიოზულ ფორმებს ხელისუფლების ყველაზე მაღალ ემელონებში იღებს. ასეთად კი, რესპონდენტები ყველაზე ხშირად პარლამენტს ასახელებენ. ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს აზრს იმის შესახებ, რომ თავისთავად ხელფასების გაზრდა ქვეყანაში კორუფციის პრობლემას არ წყვეტს, რადგანაც კორუფციის გავრცელებას დაბალ ხელფასებთან ერთად სხვა ფაქტორებიც უწყობენ ხელს თუმცა, საერთო რწმენით, რა თქმა უნდა, საჯარო სამსახურების მოხელეებისათვის ხელფასების გაზრდა (განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, თუ ეს დაკავშირებული იქნება პასუხისმგებლობის გაზრდასთან და დაუსჯელობის სინდრომის აღმოფხვრასთან) მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს კორუფციის მასშტაბების შემცირებას.

დაუსჯელობის სინდრომი კორუფციის წახალისების კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი

სტიმულია. რესპონდენტები ხშირად გამოთქვამენ ეჭვს დღევანდელი ხელისუფლების მოქმედებების მართებულობასთან დაკავშირებით, სახელმწიფო, იმ შემთხვევების გამო, როცა არაკანონიერი გზებით მოპოვებული ქრთამის მსაკუთრებლებს სოლიდური ჯარიმის გადახდის შემდეგ ათავისუფლებენ. რესპონდენტთა აზრით, ეს ხალხი სერიოზულად უნდა დაისჯოს.

კორუფციის გამომწვევი მიზეზი შეიძლება, გარკვეული შიდასაუნებო ზეწოლა იყოს, რის შესახებაც, თავად სახელმწიფო მოხელეები საუბრობენ:

„შეიძლება არ გინდოდეს, მაგრამ შექმნილია რგოლი, რომელიც გაიძულებს, „გააკეთო ფული“ იმისათვის, რომ სამსახური არ დაკარგო. თვითონ არსებული სიტუაცია გაიძულებს, მოიტყე ასე.“ (სახელმწიფო მოხელეები, ახალციხე);

თუმცა, ამავე ფოკუს-ჯგუფის ერთ-ერთი რესპონდენტი იმასაც აღნიშნავს, რომ ხელისუფლების შეცვლის შედეგად ეს სიტუაცია შეიცვალა:

„ადრე იყო ის, რომ ვერ იშუშავებდი, თუ ვიღაცას ქრთამს არ გადაუხდიდი, რადგან ფული უნდა გეკეთებინა და ყოფილიყო კორუმპირებული. სახელით ხმამაღლა ვიტყვი, რომ ჩვენ „ეზივარო“ კონკრეტულ მოჭირლ ხელფასზე, თანხაზე, რომელსაც არ დავასახლებ, მაგრამ ვიტყვი, რომ არ გვეყოფინს ელემენტარული სიკარტზე“ (სახელმწიფო მოხელეები, ახალციხე);

საკუთარი ვებ-საიტი: [WWW.LIBERTY.GE](http://www.liberty.ge)

მომავლის მუზეუმი დმანისში - ნათურა მსოფლიოს გასანათობლად

ქართველ მეცნიერს შირველი "როლექსი" ერგო

პერა ნაფარიძე

გუშინ პარიზში, "კონსერვაციის" დარბაზში "როლექსის" დაჯილდოების ცერემონიალი გაიმართა. ქართველი პალეონტოლოგი დავით ლორთქიფანიძე პირველი მეცნიერია ყოფილი საბჭოთა კავშირის სივრცეში, ვისი პროექტიც ზოგადსა და საერთო მნიშვნელობის იდეა მიიჩნევა და ამისთვის "შოპენის მუზეუმის" განსახორციელებლად "როლექსმა" 100 ათასი ამერიკული დოლარი გაიღო, პროექტის ავტორი კი გუშინ საზეიმოდ, სავანგებოდ მისთვის დამზადებული ოქროს მაჯის საათით დააჯილდოეს.

"როლექსით" მაჯადამყვანებული დავით ლორთქიფანიძე საქართველოში მას შემდეგ დაბრუნდება, რაც საათების მწარმოებელი სახელმწიფო ფირმის ხელმძღვანელობა ქართველ მეცნიერს დანარჩენ ოთხ კოლეგასთან ერთად "როლექსის" წარმოებას დათვალს. პირველი ვეროპედიის აღმომჩენი ქართველი პალეონტოლოგი პირველი მეცნიერია ყოფილი საბჭოთა კავშირის სივრცეში, ვისაც ასეთი პატივი ერგო. მაგრამ, ეს ყველაფერი მხოლოდ პრესტიჟულ მიღწევად არ რჩება. გუშინდელ ცერემონიაზე გამარჯვებული შირვის საზეიმოდ გამოცხადებული მეცნიერის სახელის დავით ლორთქიფანიძის 100 ათასი ამერიკული დოლარს, რომელიც დმანისში, აფრიკიდან გადმოსახლებული პირველი ვეროპედიის კერაზე ლაბორატორიისა და მუზეუმის აშენებას მოხმარდება.

მაჯის საათიდან პოპულარულ მეცნიერებამდე

"როლექსის ჯილდო ინიციატივებისთვის" საათების მწარმოებელმა ფირმამ 1976 წელს დააწესა, "თისტერ ქრონომეტრის" (მსოფლიოში პირველი წყალგაუმტარი მაჯის საათი) 50 წლის იუბილეს აღსანიშნავად. ავტორების აზრით, ეს ჯილდო კარგად გამოხატავს კომპანიის მიმართულებას - ხელი შეუწყოს თვითგანვითარებას. ცერემონიალი იმართება ორ წელნიან დღეებში. მისი კი იმ პროექტების მხარდაჭერაა (მათ შორის, ფინანსურიც), რომლებიც კაცობრიობის გონებრივ განვითარებას უწყობენ ხელს.

"როლექსის ჯილდო ინიციატივებისთვის" მოიცავს რამდენიმე კუთხეს: მეცნიერება და მედიცინა; ტექნოლოგია და ინოვაცია; კვლევა და აღმოჩენა; გარემოს დაცვა; კულტურული მემკვიდრეობა. "წარმოვადგენთ ხუთ ნათურას, რომელიც ანათებს მსოფლიოს", - ყოველ ორ წელიწადში იუსყება პრემიის სარეკლამო ტექსტი. და ვინ არიან მისაღები კანდიდატები? ამ პრემიის თავისებურება იმაშია, რომ ნებისმიერი ადამიანი (არანაირი შეზღუდვა არ არსებობს), "როლექსზე" საკუთარ თავს, ანუ პროექტებსა და იდეებს თავად წარადგინოს. ამიტომაც, ნომინანტებსა და არქიტექტურის საერთაშორისო ჯილდოს" ისტორიაში ვის არ შეხვდებით: მასის მძლეობა, სკოლ-

2007 წლისთვის დმანისის მომავლის მუზეუმი ადგილს დაიმკვიდრებს "იუნესკოს" კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხაში. პროექტისთვის 100 ათასი ამერიკული დოლარი "როლექსმა" გაიღო.

ის მასწავლებლებს, დურგლებს, არქეოლოგებს, მოლეკულური ბიოლოგიის სპეციალისტებსა და ა.შ... რაც შეეხება პრიზებს. "როლექსი" გამომარჩევს ათ საუკეთესო პროექტს. პირველ ხუთეულში ავტორებს (ავტორებს ახალ ან მიმდინარე პროექტებს და არა ძველ მიღწევებს) 100 ათასი ამერიკული დოლარითა და სავანგებოდ, გამარჯვებული პროექტების ავტორებისთვის დამზადებული ოქროს მაჯის "როლექსებით", ხოლო მეორე ხუთეულში განსაზღვრულია 35-35 ათასი ამერიკული დოლარი და ოქროსა და სხვადასხვა ლითონის ნარევისგან დამზადებული "როლექსის" მაჯის საათები.

უცვლელია კრიტერიუმები: პროექტი უნდა მიიჩნეოდ ავტორის გაბედულ ინიციატივად, რომელიც ყველანაირ დაბრკოლებას გადალახავს; უნდა იყოს წარმატებული; ორიგინალური და უნდა ჰქონდეს დადებითი ზეგავლენა საზოგადოებაზე. წელს კონკურსზე 117 კვანძიანი 1703-მა ადამიანმა გამოთქვა მონაწილეობის სურვილი. ყოფილი, რომელიც საერთაშორისო მასშტაბით აღიარებული ექსპერტებთან შედგენილი, ხელმძღვანელობის დირექტორი პატრიკ პენინგერი წევრებს შორის კი არიან: ფრანგი პალეონტოლოგი და პრეისტორიკოსი ივ კოპენსი; აშშ-ში WWF-ის ფონდის პრეზიდენტი კეტრინ ს. ფიფერი; ბუნების აირის უნივერსიტეტის პრეზიდენტი გილერმო ხაიმ-ჩევერი; იაპონელი ასტრონავტი მამორუ მორი; ბრიტანელი ფილანტროპი კრისტოფერ ონდაატი, ავსტრალიელი წყალქვეშა მკვლევარი და რეჟისორი კროუ მე-ნუზონი, იტალიელი უფროსიტი და მკვლევარი ქრისტინა რაპისარა და სესონი, ასევე სინგაპურელი: ქირურგი კანვალჯიტ სონი და ორთოპედი და ბიოქიმიკოსი უიი კი ტანი.

მომავლის მუზეუმი

გუშინდელი ცერემონიალი შემდეგ, მსოფლიო სამეცნიერო წრეებში საქართველო კიდევ ერთხელ მოხვდა ყურადღების ცენტრში. მაგრამ, ეს არაფერია იმასთან შედარებით, რაც ოთხი წლის წინათ მოხდა, როდესაც დმანისში მომუშავე არქეოლოგების საერთაშორისო ჯგუფის კვლევის შედეგები გაცხადდა და შეცვალა მსოფლიო პალე-

ონტოლოგიაში მანამდე არსებული ცნობები. 1991 წელს, როდესაც დავით ლორთქიფანიძის მიერ შედგენილი ექსპედიციის ჯგუფის გერმანელმა წევრმა დმანისში კატის ძვალი იპოვა, ეს იყო 1983-84 წლებში ნაპოვნი არქეოლოგიური მასალის შედეგად შექმნილი წარმოდგენის დადასტურება. დმანისელმა ჰომინიდმა შეცვალა Home Erectus. "ეს იყო შოკი; არც მეგონა იმ დროს, თუკი ამდენად მნიშვნელოვანი აღმოჩენა იქნებოდა", - იხსენებს წლების შემდეგ დავით ლორთქიფანიძე.

ეს მნიშვნელოვანი აღმოჩენა მსოფლიო სამეცნიერო საზოგადოებაში მალევე დააჯავა. დღეს კი "როლექსი" აფასებს ქართველი მეცნიერის თავდადებას: "ლორთქიფანიძეს სთარანგეთში 25-ჯერ მეტ ხელფასს სთავაზობდნენ, რაზეც უარი სწორედ დმანისის გამო თქვა", - წერია დაჯილდოების ცერემონიალის საინფორმაციო ტექსტში. ამას გარდა, "მომავლის მუზეუმის" პროექტის ავტორს უცხოელი კოლეგები უწონებენ თავგანწირვას, შეუვალლობასა და იმ თვისებებს, რაც ლიდერისთვისა და მანასიათებელი. პროექტის შესახებ კი ექსპერტები ამბობენ: ჰარვარდის უნივერსიტეტის ანთროპოლოგი პროფესორი: "დმანისის არის თუ ყველაზე არა, ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პროექტი, რომელიც ადამიანის ევოლუციას სწავლობს". ილინოისის შტატის უნივერსიტეტის პროფესორი იხსენებს: "დმანისის პროექტი არის ყველაზე მნიშვნელოვანი პალეონტოლოგიური კვლევის პროექტი დღესდღეობით. გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს დმანისში ამ ცენტრის აშენებას. ის არის გლობალური კულტურული მემკვიდრეობის უმნიშვნელოვანესი ნაწილი".

დმანისის კვლევის ტერიტორია 13 ათას კვ.მ ფართობზეა გაჭიმული და მისი მხოლოდ თითქმის ერთ პროცენტია შესწავლილი. ის საერთოების წინაშე დგას, რადგანაც არ არის დაცული. ამ ტერიტორიაზე მეცნიერები კვლავაც ძლიან საინტერესო აღმოჩენებს. ამიტომაც არის მნიშვნელოვანი ქართველი მეცნიერის პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს გუმბათოვანი შენობის აგებას, სადაც მუზეუმთან ერთად განთავსდება ლაბორატორია. დაცულ ლაბორატორიაში კი მუშაობა წლის ნებისმიერ დროს იქნება შესაძლებელი. პროექტის

ავტორის აზრით, 2007 წლისთვის დმანისის მომავლის მუზეუმი "იუნესკოს" კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხაში ადგილს დაიმკვიდრებს.

"როლექსის" სხვა ნათურები

ქართველ მეცნიერთან ერთად "როლექსის" ჯილდოები გუშინ კიდევ ოთხმა მეცნიერ-გამომგონებელმა მიიღო.

ტერუზა მანერა და ბიანკო (არგენტინა) 12 ათასი წლის წინანდელი ცხოველების ნაკვალავს იცავს ატლანტიკის სანაპიროზე სამ კილომეტრიან მხარეში. მანერას სახელთან ახლომდებარე ტერიტორია თორმეტი ათასი წლის წინათ ფრინველებითა და ცხოველებით იყო დასახლებული. ახლა ეს მხარე ზღვის დონის აწევისა და ტურისების გამო საფრთხეშია.

კიკო მორიმოტოს (იაპონია) სურს, კამბოჯაში დაეხმაროს ტრადიციული აბრეშუმის წარმოებაში. ამ მიზნით, რგავს ხეებს, ეხმარება ადგილობრივებს ქსოვის ტრადიციების აღდგენაში. სამუშაო ადგილებს ქმნის ასობით ადამიანისთვის და აპირებს აბრეშუმის სოფლის გაშენებას.

ლონი დურნი (აშშ) მინესოტაში, ექვსჯერ მოაწერ არქიტექტურული ექსპედიცია. პირველად წავიდა მარხილებითა და კაიაკებით. 2005-ში შეეცდებოდა პირველად გადსახვის ჩრდილოეთის ნაწილში იკვანთ თხილამურებითა და კაიაკით, ყოველგვარი სხვა სახის დახმარების გარეშე. ამ მეთოდით დურს სურს საზოგადოების ყურადღების მიქცევა გლობალური დათბობისადმი, განსაკუთრებით არქტიკაში და მისი დაუცველი ეკოსისტემისადმი.

კლაუდია ფე (შვეიცარია) 30 წელიწადზე მეტ აკვირდებოდა ველურ ცხენებს და დაიმკვიდრა მსოფლიო ექსპერტის სახელი მათ შესწავლაში. უკანასკნელი თანლეული განმავლობაში გამოზარდა მსოფლიოში ერთადერთი ბუნებრივი ცხენების ჯოგი პრუვეალსკის ცხენებისგან საფრანგეთში. ცხენების ორი ჯგუფი ჩაიყვანა მინდოლეთის სტეპებში, სადაც ადგილობრივი მრავალფეროვნება და საერთაშორისო ექსპერტების მონაწილეობით აპირებს მათ შესწავლას.

თეატრები

თეატრალური სარდაფი რუსთაველზე
გოეთე "ფაუსტი"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 20:00 სთ

ქართული ფოლკლორის თეატრი
"ნაბადი"
რეჟისორი: გიორგი სიხარულიძე
დას: 20:00 სთ

გამოფენები

ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმი
პოლონელი მხატვრის ზიგმუნდ ვალიშევსკის ნამუშევრების გამოფენა

ქარვასლა ძველი გალერეა
გია ბუღაძის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა

პროექტი "სამშაბათი გასულია"
შვეიცარიელი, ამერიკელი და გერმანელი მხატვრების ნამუშევრების გამოფენა

პოლ კალჰუნის (აშშ) და მისი მონაფეხების ფოტონამუშევართა გამოფენა "ხელოვნება და უცვლელთათვის"
ლია ბაგრატიონის ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა (კერამიკა)

სურათების ეროვნული გალერეა
"თბილისი თბილისელ მხატვართა შემოქმედებაში"

კინოთეატრები

ამირანი
"შრეკი 2"
ფასი: 6-8 ლარი
დას: 12:00; 14:00; 16:00; 18:00 სთ.

"ბორნის იდენტიფიკაცია"
ფასი: 9 ლარი
დას: 20:00; 22:00 სთ.

რუსთაველი
"გარფილი"
დას: 12:00; 14:00; 16:00 სთ.

"ნამდვილი მამაკაცი"
დას: 18:00 სთ.

"მე, რობოტი"
დას: 20:00; 22:00 სთ

დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგაწყოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

თბილისის მე-5 საერთაშორისო კინოფესტივალი
5 - 10 ოქტომბერი 2004

კინოფესტივალის "კოსმოკლი" კინოფესტივალის კანდიდატები

პრემია 80 ჰექტარული დოკუმენტური და მალექტრული ფილმები

კინოფესტივალის თვითდღური პრინციპი იქნის და გრძელდება "არსიკოე"

A+D ანუ "არქიტექტურა+დიზაინი"

თამარ სხიპიძილი

a+d ანუ "არქიტექტურა+დიზაინი" - ეს ახალი ჟურნალის სახელწოდება გახლავთ, რომლის პრეზენტაციაც გუშინ გოეთეს ინსტიტუტში გაიმართა. როგორც პრეზენტაციას ადინიშნა, მართალია, ეს გამოცემის სახელი "ქართული პროექტის" მეორე ჟურნალია, მაგრამ ხარისხობრივად და ინფორმაციულობის თვალსაზრისით, საგრძობად განსხვავდება პირველი ნომრისგან, ბევრად დახვეწილი და მრავალმომცველია და გამოცემის შესწავლას მიზნებსაც გაცილებით სრულყოფილად ასახავს; ამიტომ, ფაქტობრივად, პირველ ნომრად შეიძლება ჩაითვალოს. a+d-ს ახალი ნომერი შემდგომი გამოცემებისთვის ერთგვარი ათვლის წერტილი იქნება.

მე მგონი, სტუდენტობისას ყველას გვინდოდა, რომ ასეთი ჟურნალი გვექონოდა. იმ დროს ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაცია ძალიან მწირი იყო, სხვადასხვა უცხოურ ჟურნალებში ვეძებდით მსოფლიო არქიტექტურის შედეგების შესახებ ცნობებს და ხშირად ვერც კი ვპოულობდით საჭირო მასალას. ჩვენი მთავარი მიზანია, აუცილებელი ინფორმაცია მივა-

წოდოთ მომავალ თაობას, მომავალ სპეციალისტებს, - გვეუბნება რედაქტორის მოადგილე გოეტიკუსელი. რამდენად ხელმისაწვდომი იქნება სტუდენტობისთვის ჟურნალი, რომლის ფასიც 13 ლარია, ეს უკვე მეორე საკითხია.

გვინდა წინა პლანზე წამოვიწყო ჩვენი ქვეყნისთვის აქტუალური პრობლემები, დავეწეროთ დისკუსიის ტენდენციები; გვინდა, რომ ქართული არქიტექტურის სხეულებს გავიცნოთ და მსოფლიო არქიტექტურის ნაწილად იქცეს; პირველი ნაბიჯი უკვე გადავდგით, - ამბობს ჟურნალის რედაქტორი ნანა ჭურაძე.

"ნომერი საქართველოსთვის ამ ეტაპზე ერთ-ერთ ყველაზე მტკივნეულ საკითხს - საზოგადოებრივ სივრცეს ეძღვნება... ერთი რამ, რაც ჩვენში გარკვეული უკმაყოფილებაა, რასაც ბევრი მიზეზი აქვს, მათ შორის უმთავრესი, ალბათ, საქართველოში არქიტექტურის სეროიზული კრიზისია, რაც, უპირველესად, ქართული ეკონომიკის დაღვევად მდგომარეობასთან არის დაკავშირებული. ყოველივე ეს თავის ასახვას პოულობს ჩვენ შე-

მდგომ გამოშვებებში." - ვკითხულობთ სარედაქციო მინაწერში.

როგორც შეგიტყვევთ, ჟურნალს უკვე გამოუხმაურნენ უცხოეთიდან, მათ შორის, საკმაოდ ცნობილი სპეციალისტებიც. "მაგრამ ჩვენივე ყველაზე მნიშვნელოვანი მაინც ქართველი მკითხველის გამოხმაურებაა", - გვითხრა არქიტექტორმა და ჟურნალის სარედაქციო კოლეგიის თავმჯდომარემ თამარ გიორგიძემ, რომელიც ფიქრობს, რომ ეს ჟურნალი ქართული არქიტექტურის გაერთიანებასაც შეუწყობს ხელს.

მე თუ მკითხავთ, ახალი გამოცემა მართო სპეციალისტებს კი არა, უბრალო მკითხველსაც დაინტერესებს (მთავარი, თვალისა და ყურის რატიონალური გამოყენება), - გვითხრა არქიტექტორმა და ჟურნალის სარედაქციო კოლეგიის თავმჯდომარემ თამარ გიორგიძემ, რომელიც ფიქრობს, რომ ეს ჟურნალი ქართული არქიტექტურის გაერთიანებასაც შეუწყობს ხელს.

სადისკუსიოდ არაერთი საკითხია წამოჭრილი. მაგალითად, ას-

თამარ ჭურაძე, თამარ გიორგიძე და გოეტიკუსელი.

ეთი პრობლემა: ბოლო ხანებში ბევრი ქვეყანა ცდილობს ქალაქების გათანამედროვებას. სამწუხაროდ, ეს სახე მტკად ბუნებრივია, ყველა სახლს ნაოთხავთ, ციურბიში მისი მენის რესტორნების კომპლექსის კონცეფცია-სტრუქტურადან დაწყებული მექსიკელ მხატვართა სახეობის რესტორნების დიზაინით, რიყის ტერიტორიის განაშენიანებას და ბათუმში 1935 წელს აშენებული სასტუმრო "ინტურისტის" ისტორიით დამთავრებული.

სადისკუსიოდ არაერთი საკითხია წამოჭრილი. მაგალითად, ას-

რობა დაკარგულია. ჟურნალში საყურადღებო სიახლე არქიტექტურის ფაკულტეტების სტუდენტებისათვის: "არქიტექტურა+დიზაინის" რედაქცია "ქართული პროექტის" ეგიდით მართავს კონკურსს წლის საუკეთესო ნამუშევრის გამოსავლენად არქიტექტურასა და დიზაინში. კონკურსის შედეგად ექვსი ნამუშევარი შეირჩევა, ეს ნამუშევრები პერიოდულად ჟურნალის ფურცლებზე გამოქვეყნდება. წლის ბოლოს ჟიური გამოქვეყნებულ ნამუშევართა შორის საუკეთესოს გამოავლენს. გა-

ტრადიციული ქართული მუსიკა, როგორც ხელოვნება, რომელიც თანამედროვეობის თანადროშობის საფუძველია

სამსო ლაქაძე

დღეს აღარაინ დაგვობს ტრადიციული ქართული სიმღერის უმაღლეს საერთაშორისო ფასილებზე (რისი ერთ-ერთი დასტურიცაა მრავალხმიანობის სიმპოზიუმი, რომელსაც უმასპინძლა თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიამ). ჩვენი ძველბერი სიმღერა იმდენად დიდ პოპულარობას აღწევს ყოველ კონტინენტზე, რომ სულ მალე, შესაძლოა, საზღვარგარეთ მეტი ახსაბლოც კი გაჩნდეს, ვიდრე თავად საქართველოში.

იმასაც ხშირად გაგიგონებთ, რომ თანამედროვე ქართული სიმღერისათვის ერთ-ერთი ნაშეყვანი ინტერესის სფერო სწორედ ტრადიციული მუსიკალური სისტემები უნდა იყოს - მით უმეტეს, ახლანდელი "ვარსკვლავთცვენისას" ჩინილი კატასტროფული ვულგაროზაცია-დაკინების ფორმა (როდესაც ფსევდომუსიკალური სიმღერე ითავებს მოჩვენებითად "ვიტალურ" ენერჯიასა და ნეკროფილურობას, რაც ჩვენს ფილოსოფოსთა ნაზურვეგ დაფუძნებული - ზომბირების გამოხატულებაა).

ამასთან, რამდენიც არ უნდა ვიშეოროთ, რომ "ხასანბეგურასა" და "ჩაკურულოს" ქვეყანა ვართ, დღეს, სამწუხაროდ, ჩვენში მცირე გამოაკლისთა გარდა, ჯერხანობით ვერ იქმნება იმ სახის ახლებური და აქტუალური სასიმღერო თუ ინსტრუმენტული (ერთდროულად როგორც ადგილობრივი, ისე საყოველთაო მნიშვნელობის მქონე) ფორმები, როგორც დაძველებულად დაპყვიდრეს პაკო დე ლუსინა, "ბითლზმა", "დორმამა", ბობ დილანმა, მაკლავლინმა, ჰერბი ჰეპკოკმა, რაიო შნაკარმა და სხვებმა, რომელთაც კი არ უარყვებ, არამედ მხოლოდ გააცხოველეს საკუთარი ტრადიცია, და მას მიანიჭეს "ზღანდერული" მნიშვნელობა. ამის ერთი უმთავრესთაგანი მიზეზია ის, რომ ჩვენ თითქმის საუკუნის მანძილზე ვიყავით კულტურულად ხელოვნურად იზოლირებული სივრცის ნაწილი, რამაც შინაგანად გახსნალობისაკენ მსწრაფელი საქართველო სივრცეებით არაბუნებრივ სიტუაციაში ჩააყვინძო. (საბოლოო ჯამში, დიდ წილად, აქ იგულისხმება გარკვეული იზოლირებულობა თვით საკუთარი მეტყვიდრობისგანაც).

იმავე დროს, საბჭოური პერიოდის დამტრუნველი ზეწოლის პირობებშიც კი ჩვენმა სიმღერამ, მიიღო დიდი სიცოცხლოუნარიანობა გააძველებმა: მნიშვნელოვანწილად შეინარჩუნა პარამონიის სიმღერე, მსოფლგანცდითი სისალე, სიმსუბუქე, ყოფში ჯერაც შემორჩენილი ინტეგრირებულობა და მელიდის თავისუფალი სუნეტი, მაგრამ მან ინფორმაციული საკეტილობის გამოც, ვერ შეძლო საკუთარი მნიშვნელოვანი მონაპოვარის დაპყვიდრება სათანადო მასშტაბით საერთაშორისო ასპარეზზე, გარდა მხოლოდ ცალკეული მაგალითებისა (მაგ. ვასახსენეშვილი რევაზ ლალიძის "თბილისის" პოპულარობა, რომელიც "სულიკოს" შემდგომ ყველაზე ცნობილი ქართული სიმღერაა). ამრიგად, ნათეულია, რომ ვერ ჩამოყალიბდა ისეთი საყოველთაო ინტერესი, როგორც იწვევს ტრადიციული ქართული სიმღერა, რომელსაც უფასოდ უნდა, ჩვენი კულტურის ერთ-ერთი მწვერვალია.

არადა ჩაკეტილი სივრცეებზე არაერთგზის ვლინდებოდა კარლევები, რისი საინტერესო მაგალითიცაა ცნობილი და აღიარებული კვარტეტების ავტორის, სულხან ცინცაძის მიერ "ბითლზის" ასპარეზზე გამოკლადე და მათგან დამოუკიდებლად ამ ბრწყინ-

ჭავჭავაძის "შინის" კომპაქტ დისკის ყდა

ვალე ჯგუფის მიერ დამკვიდრებულ სახელბოთ საკუთარი ვერსიის მიკლევა. რაც შეეხება ტრადიციული ქართული მრავალხმიანობისა და საერთო, ქართული სიმღერის "სულის" თანამედროვედ სრულფასოვან წარმოჩენას, ამ თვალსაზრისით (მრავალი ქვემოთხაზლად ძალზე ნიჭიერი კომპოზიტორის არსებობისას) ვფიქრობ, მაინც ამკარად გამოირჩეოდა ჯანსუკი კახიძე, რომლისათვისაც ძველი ქართული სიმღერის საუფლო საკუთარი სახლივით იყო. იგი ჭეშმარიტი აღმადრენით "შენობით" ესაუბრებოდა ქართული სიმღერის "ამოთქმულთა" მიუღ თაობებს. ვისაც ახსოვს მისი, მართლაც, ფანტასტიკური "კრიმინალები" "ორერას" შთამბეჭდავი შესრულებით, ანდა დაუნიყარი შობახილები ქართული კინოს ისეთ მაღალ გამოხატულებაში, როგორიცაა "შერეკილები", ალბათ, გაიზიარებს ამ თვალსაზრისს. სამწუხარო კი ისაა, რომ ჩვენი ჩინებული კომპოზიტორების სიმღერები თითქმის ის მივინებულა, უზარალოდ, იგნორირებულაც კი, ისევე როგორც მასწავლებელთა უყურადღებოდა მიტოვებული მათი შემოქმედების უფრო მასშტაბური ფორმები, რაც კიდევ ერთი გამოხატულებაა "უმეცნიერების" სასიმორბობისა კულტურაში.

დღეს კი სრულიად ახალი და უმწვეველი გამოწვევების წინაშე ვდგართ. საზარელ იდეოლოგიურ კლიშეთა ანულირებას (რაც უზარმაზარი მონაპოვარი) მოჰყვა სხვა უკიდურესობა, ანუ განურჩევლად ყოველნაირი საშუსიკო პროდუქციის სტიქიური შემოჭრა, ფასეულისა და უღირსის სრული გათანაბრება, რაც კულტურული "ფლტრის" უქონლობისას "ანთროპოლოგიური კატასტროფა" (მეორე მამარდაშვილი) ერთ-ერთი გამოწვევაა. გლობალიზაცია, ასეთი თბილისის ვითარება შეიძლება მოახსნავებდეს ან უფსკრული საბოლოო ჩანთქმას, ანდა უზარმაზარი სულიერი განახლების შესაძლებლობას, როგორც მიიჩნევს თვალსაზრისი კულტურული "ფლტრის" უქონლობისას "ანთროპოლოგიური კატასტროფა" (მეორე მამარდაშვილი) ერთ-ერთი გამოწვევაა. გლობალიზაცია, ასეთი თბილისის ვითარება შეიძლება მოახსნავებდეს ან უფსკრული საბოლოო ჩანთქმას, ანდა უზარმაზარი სულიერი განახლების შესაძლებლობას, როგორც მიიჩნევს თვალსაზრისი კულტურული "ფლტრის" უქონლობისას "ანთროპოლოგიური კატასტროფა" (მეორე მამარდაშვილი) ერთ-ერთი გამოწვევაა.

თავისუფლების დეკლარაცია არქიტექტორთა ასოციაციის მიერ

თონა ჭავჭავაძე

იხლა დაგვრჩენია ვიფიქროთ, რომ ბოლო ათწლეულის თბილისის არქიტექტურა საზოგადოების დაკვეთა და არა ქართველ არქიტექტორთა ხელწერა თუ აზროვნების შედეგი. თუმცა, ასეთი დასკვნა ჩვენითვის (საზოგადოებისათვის) მაინცადამაინც დიდი შეღავათი არ არის. და მაინც არქიტექტორები თბილისის გადარჩენას, საზოგადოების გამოღვიძებას ცდილობენ:

აფიშა, რომელზეც "ლაგუნა ვერდანი" ეს "შესანიშნავი" ხელოვნება, 17 სექტემბრის საღამოს საზოგადოებას ფუნქციონირების ქვედანდვი თბილისის არქიტექტორების ნიშნებისა და ამ უკანასკნელის "შედეგების" სლადებს აჩვენებდა. ძველის, ახლისა და დასავლურის ერთად, კონტრასტული დემონსტრირება საზოგადოების რეაქციაზე იყო გათვლილი, რათა მომხდარზე პასუხისმგებლობის შეგრძნება გამწვავებულიყო. მონეველ სტუმართა სტრუქტურა ზედამოჭრილი იყო საზოგადოებრივი აზრის ჩამოსაყალიბებლად: არქიტექტორები, მასწავლებლები და წარსულში მესამე სექტორში გა-

მოცდილი და დღეს უკვე ოფიციალურ ქალაქის მერიიდან, ყოველ შემთხვევაში, დღესდღეობით მამადარზე მწვავე რეაქციის იმედს ნამდვირად იძლევა. იქვე, გლინტეინი იხარშებოდა, საზოგადოება საუბრობდა: "ეკილისათვის ეს სივრცე შევარჩიეთ. ამაზე მეტი ცენტრი (რუსთაველის პროსპექტი) თბილისისათვის ხომ აღარ არსებობს. რაც ყველაზე პარადიკსულია, ეს ადგილი დღეს უფუნქციოდ დარჩენილი" - მისისის აქციის ერთ-ერთი ორგანიზატორი, მხატვარი კოტე სულბერიძე. სოსო ალავეცი კი სტუმრებს პატარა ფურცლებს ურიგებს, საიდანაც "საქართველოს არქიტექტურათა ასოციაციის" შექმნის შესახებ ვიგებთ, ერთი კვირის შემდეგ არ-

ქიტექტორები თბილქალაქპროექტის ქალაქის მერიიდან, ყოველ შემთხვევაში, დღესდღეობით მამადარზე მწვავე რეაქციის იმედს ნამდვირად იძლევა. იქვე, გლინტეინი იხარშებოდა, საზოგადოება საუბრობდა: "ეკილისათვის ეს სივრცე შევარჩიეთ. ამაზე მეტი ცენტრი (რუსთაველის პროსპექტი) თბილისისათვის ხომ აღარ არსებობს. რაც ყველაზე პარადიკსულია, ეს ადგილი დღეს უფუნქციოდ დარჩენილი" - მისისის აქციის ერთ-ერთი ორგანიზატორი, მხატვარი კოტე სულბერიძე. სოსო ალავეცი კი სტუმრებს პატარა ფურცლებს ურიგებს, საიდანაც "საქართველოს არქიტექტურათა ასოციაციის" შექმნის შესახებ ვიგებთ, ერთი კვირის შემდეგ არ-

კავკასიური" მიმდინარეობა გარკვეულწილად (ფუნქციონირად, და არა სტრუქტურულად), შესაძლებელია ესპანური "ფლამენკოს" ანალოგად მივიჩნიოთ. ის ეფუძნება ტრადიციულ ქართულ მუსიკალურ სისტემათა ღრმად სპეციფიკურ მახასიათებლებს. მიუხედავად ზემოაღნიშნული ანალოგიისა, ამ მუსიკალურ ფორმას სრულებით არა აქვს ფლამენკოსული ფართო საზოგადოებრივი დატვირთვა, რაც ნაბიჯ-ნაბიჯ არის მოსაპოვებელი.

სამწუხაროა, რომ მსგავსი ნაკლებკომერციული, მეტად სერიოზული და დიდი პოტენციალის მატარებელი მუსიკა ჩვენში მინიმალურ ინტერესს იწვევს. ამ ურთულესმა და უკომპრომიოს გზამ ჯერ ვერ მოიპოვა ქესაფერი ადგილი, როლი და აღიარება. ქართულ სინამდვილეში ის თითქმის მარცხიანაა, მიუხედავად თავისი სიღრმისა. მისი გაიგივება მუშუდებელი ესტრადასთან. ეს არც მინდა ფილტვით (მისდამი ინტერესის მიუხედავად), და მით უფრო, არც ჯაზის ნაირსახეობა (სიტყვამ მოიტანა და ამ უნდა გავისინებო ჩვენში ადრე არსებული, მეტად საინტერესო ანსამბლი "ჯაზ-ქორალი", რომელსაც ტრადიციული მრავალხმიანობისა და ჯაზური ვოკალის შეკავშირების არაორდინარული მცდელობა გამოარჩევდა). "შინს" ცოტა რამ თუ ახლოვებს კლასიკურ ფორმებთან, და თავის მხრივ თანამედროვე ნარკავარ "საკომპოზიტორი" მიმართულებებთან. მას ვერც მხოლოდ ე.წ. "თბილ-მუსიკის" წრეში მოეპოვებოდა და მით უმეტეს, ვერც "ეკოპიზმს" მიეანებო. ეს არის, უზარალოდ, ძალიან სპეციფიკური სამეტყველო ენა, რომლის ფუნქციონირება არ უნდა იფარდებოდეს მუსიკალურ "გურმანთა" ვიწრო წრით, არამედ ძალზე სასურველია, საქართველოშიც მოიპოვოს ის ინტერესი, როგორც უკვე შეიძინა საზღვარგარეთ.

ამ ანსამბლის ნაშეყვანთაგანი მიხანია პირველ ყოვლისა სამშობლოში გაუბრუნდა მსმენელს თავისი მუსიკალური ნაზარევი და განავადი, თუმცა კარგი მუსიკა ნებისმიერ საზღვარს ყოველთვის გადალახავს. უკანასკნელ ხანს "შინს" მიმართა ანსამბლ "გეორგიკის" ხალხურ ინსტრუმენტთა ბრწყინვალე ოსტატებს, და სცადა გიტარის უნიკერალისაზრის შესახებ ტრადიციულ ქართულ საკრავთა შემადგენლობაში ჩართოს მისი მუსიკალური ენა. "ადიში" განსაკუთრებით საგულბისმო იყო როგორც ვოკალური, ისე გაბუდული ინსტრუმენტული ექსპერიმენტები - თავისი ვეროპული "პერფექტულობით" და დიდ მუსიკალურ სამყაროებში თავისუფალი მოგზაურობისას, უპირატესად ქართულ "პირთზე" დაყრდნობით (სადაც ერთგვარად პოსტმოდერნისტული ციტირებები და საკუთარი მიგნებანი მხოლოდ ნაკადში დამარწმუნებლად ერთვებოდა). ამ საფუძველზე თავის კიდევ უფრო ფოკუსირებული მიზანდასახულობით, მოგვიანებით ჩამოყალიბდა ჯგუფი "შინ". ამასთან, შექმნა "იბერიული-კავკასიური" მუსიკის ცენზა, რაც ამ ჯგუფის ვირტუოზი ინსტრუმენტალისტის, გიტარის მეგობარი ახლებური საკრავიერი მუსიკის პირველგამკვლავთაგანის, ზაზა მიმინოშვილის აზრით, არსებითაა იმისათვის, რათა დღევანდელ მუსიკაში "ადიში" და "შინ" ის ძიებათა თანამოხერხულნი უფრო დამაჯერებლად ჩაერთოს თანამედროვე სამუსიკო გარემოს ინფორმაციულ ველში, როგორც ორიგინალური ფენომენი. "იბერიული-

პირადი ბიზლიოთაქა აკა მორჩილაძე. "უდაბნოს გლახები"

"უდაბნოს გლახები" ერთადერთი რომანია, რომელიც გაზეთში წავიკითხე. მანამდე მხოლოდ წიგნად გამოცემულ თუ სქელტანინი ჟურნალის ორ-სამ ნომერში დაბეჭდილი "რომანებს" (როგორც თავად აკას უყვარს ხოლმე თქმა) ვეტყანებოდი.

მასხოვს, პუბლიკაციას "ქართული სიტყვის" ექვსი ნომერი დასჭირდა და პირველივე თავების წავიკითხისთანავე მივხვდი, რომ ეს თხრობითი ლაბირინთი ბოლომდე ჩამიტრეფდა. მთავარი იყო ორკვირიან შუალედებში ("ქართული სიტყვა" ორ კვირაში ერთხელ გამოდის) ამის ძირითადი ხაზი არ დამეკარგა, მეპოვა არიადნეს გამძლე, საიმედო ძაფი, რათა გზა არ ამხნეოდა ამ მრავალმენაკადიან პროზაულ ლაბირინთში. ყოველი ორკვირიანი, ხრიკი შუალედი შემდეგ ცვლილობი, პირნათელი დაგებრუნებოდი "უდაბნოს საკითხავს", თუმცა ნახევარსაათიანი სიმოვნების შემდეგ ისევ ორი კვირა მიწვედა ხეტიალი (ამჯერად რეალურ, თბილისურ უდაბნოში) ახალი თავების დაბეჭდვამდე.

ერთი სიტყვით, ბევრი ვინაველ სწრაფი კითხვით განხებიერებულმა და მას მერე დავიციე კიდევ, რომ გაზეთში, გავრცელებით, რომანს (თუნდაც მცირე) უფრო დაკონკრეტდა.

ცოტა ხნის წინ მეორეჯერ მომიწია "უდაბნოს" გადაკითხვა, ამჯერად ერთი ამოსუნიკვით და მიწდა გითხრათ, რომ წლინახევრის წინანდელი მთაბეჭდილებები კიდევ უფრო დაკონკრეტდა, გამოიკვითა და უფრო მეტიც, ბევრ რამეზე აზრიც კი შემეცვალა.

მაშინ ვფიქრობდი, რომ ეს მოთხრობა (თუ მცირე რომანი) ძალიან განსხვავდებოდა აკას სხვა ნაწარმოებებისგან, რომ ავტორის უფრო ბუნებრივი და სტილური ხრიკებისგან თავისუფალი ტექსტი გამოიყვანა, მაგრამ ახლა ვრწმუნდები - აკა ამ წიგნშიც ისევე გვეთამაშება, როგორც ადრე, ოღონდ იმ განსხვავებით, რომ რამდენიმე წლის წინ ავტორი ჩვენს ფანტაზიას ძველი, საუკუნის წინანდელი მეტყველებით ასუქებდა; ახლა კიდევ, შორეული წარსულის სიტყვიერი კერძებით დაპურებულმა, ისევ ჩვენი დროის "ბალანდა" დაგვიდგა დასაგემოვნებლად (როგორც ოდესმე "ყარაბაღში" ან "ფალიაშვილის ქუჩის ძაღლებში"), ანუ თანამედროვე, უცნაური წარმოშობის "სოციოლექტივი" შემოგვთავაზა (დე, მეპატონო ეს ნეოლოგიზმი).

"უდაბნოს გლახებშიც" ენობრივი ქსოვილი ძალზე მრავალფეროვანია, აკასგან ჩვენი მიჩვეულები ვართ ასეთ სიტყვებს და მასში რუსული და ნახევრად ქართული, ქურდული "გოგორის" გარდა (რომანის ძირითადი მოქმედება ხომ კოლხიაში ვითარდება), სხვა, სპეციფიკური ქვედალექტივი მორიგობრივად. მაგალითად, განსხვავებულ ენებზე მეტყველებენ მამა გერმანე, იმერელი "ზეკები", ტელევიზიონშიკები, ბეკიერები. ერთ-ერთ მთავარ გმირს, ზაზას (იქნებ ეს "თეთრი ბარბალები" ზაზა ნაკაშიძეა!?) მღვდელსაც შეარქმევენ პატიმრები მეტყველებაში გაპარული რამდენიმე "არაქურდული" სიტყვის გამო.

ზაზას ერთხელ "უცნაური დღე გამოიყვანა", დილიდან ქალებზე ფიქრობდა თურმე და "საინდელაც, ძალიან შორეული და აღარარსებული წიგნის კარდადნ მასთან მოსულიყო დაუნიყარი ამბავი ლამბანჩელი გიჟისა, ერთი მერიანი სოფლის გოგო რომ დაესახა გულის ვარდად. ახლა ზაზას აღმოეჩინა, რომ თავდაც ჰყავდა ასეთი, მივიწყებული, მხიარული დროების მოგონებდან მოსული ლენინგრადაული მეძაფე გოგო მამა მაშკოვა".

თუკი ალლი არ მღალატობს, ეს გოგოც ლიტერატურის უსასრულო და დავიწყებული თაროებიდან უნდა "მოეხსნა" ავტორს, მას, ერთი მხრივ, მეძაფეთა სახეების უზარმაზარ გალერეასთან მიყვავარი (აკასვე "ყარაბაღიდან" დანეხებული - დოსტოვესკით, დე ქუინსითა თუ კახტულიან დამთავრებულმა), მეორე მხრივ კი, ამ გოგოს გვარ-სახელი იმსახურებს ყურადღებას, რომელიც ძალზე ცხადად მიანიშნებს თანამედროვე პოსტსაბჭოთა სივრცის Net-გმირზე, მაქსიმ მაშკოვს (ინტერნეტში ნაძრობიალები ლიტერატურის მოყვარულისთვის ეს სახელი ყველაზე დიდ ქსელურ ბიბლიოთეკას უკავშირდება).

წიგნში გამუდმებით გარბიან, ადამიანებიცა და გველებიც, გარბიან ცხიბიდან, უცხო და მცირალი გვირახებიდან, სამშობლოდან, გაურბიან სიცოცხლესა და სიკვდილს, განსაცდელსა თუ სიმყუდროვეს. რომელიმე შაზალი კრიტიკოსმა ისიც შეიძლება თქვას, რომ თუკი "მადათოვი" "დათა თუთაშხიასგანაა" დაგვლებული - "უდაბნოს გლახები" "გორა მპორგალიდან" უნდა გამოიყვანათ და უსასრულო გაქცევა უნდა დაეუსახოთო მთავარ თემად. მაგრამ არა, "უდაბნოს გლახებზე" ასე მარტივად ვერ იტყვი. სხვებს რომ თავი დაენებოთ, მარტო სამი პერსონაჟი იკმარება ამ თვალსაზრისის გასაქარწყლებლად და წიგნის თხრობითი მრავალმხიანობაში დასარწმუნებლად.

ამ სამ პერსონაჟს, პატიმრებს: ზაზას, რაჯასა და პოლკოვნიკს, სამი სხვადასხვა ისტორია უმარგებთ ზურგს და სამივე სხვადასხვანაირი თხრობით გამოიარჩევა. ზაზას ამბავს თავად ავტორი გვიამბობს, პოლკოვნიკი საერთოდ არაფერს ამბობს, განსაცდელში დარჩენილი ცოლს მისტირის და მხოლოდ ორ სიტყვას ამბობს: "სად არის?"

"მოლაპარაკე პოლკოვნიკს მდუმარე პოლკოვნიკი სჯობდა. მდუმარე - გაუტყებელი, ამაყ კაცს ჰგავდა. მოლაპარაკე - ერთ დიდ, ნაზარალიან კეღელს, ან მუაზე გაჩვილ მორს. თითო ამოხმარაზე ნაპარალი თითო გოგით ჩაიხეოდა ხოლმე. პოლკოვნიკის ამბავი ყველაზე საშინელი იყო მთელ უდაბნოში, მინისქრავზე საშინელიც კი. ვინაიდან მინისქრავს შეიძლება ვადაურჩე, ამ ამბავს კი - ვერაფრით. პოლკოვნიკის ამბავს სხვები ჰყვებოდნენ. თვითონ ერთხელ თქვა და მეორეჯერ რომ ეთქვა, მოკვდებოდა".

არის კიდევ ერთი, ყველაზე ხალისიანი მთხრობელი, რაჯა, ვისი ისტორიაც ყველაზე მთაბეჭდავი გამოიყვანა ავტორს და განსაკუთრებით კი მე-16 თავს ეხება ეს, ერთ-ერთ საუკეთესო და ყველაზე სევდიან ამბავს, რაკ კი აკა მორჩილაძეს დაუნერხა. თავად რაჯას კი ასე ხატავს ავტორი:

"რაჯას თხრობა უყვარდა. დაისვამდა ხოლმე ვინცს წინ, ნაიტყვავდა იმის პურიდან და ლაპარაკობდა. თხრობა დედის სიკვდილით იწყებოდა და სრულდებოდა მინისქრავს ამბებით. შუაში იყო თითხმეტი გაქცევის ნამტყვინთა. თხრობისას რაჯა ჩლიფინებდა და ყოველდღე თითო სიტყვა ავიწყებოდა". ამ ამბავის მარტივ ერთი დეტალი რად ღირს?! ("ნაიტყვავდა იმის პურიდან და ლაპარაკობდა").

რით არაა ნამდვილი აედი თუ რაფსოდი ეს ჩვენი რაჯა? ბებერი, გამომხმარი მითოლოგოსი, რომელიც თავისი მოგონილი მინისქვეშეთის მითოური ხატებით, დიდ, მარადიულ ლიტერატურადაც ამალღებს "უდაბნოს გლახებს".

წიგნი ლოცვით სრულდება და ფინალში ავტორი იმავე რაჯას ზურგზე გამოსახული ფურცლიდან ანგელოზების იმედდ ტოვებს თავის გმირებს. ამ სტრიქონის შემდეგ კი ასეთი ფინალის შემდეგ მხოლოდ ერთი აზრი აეკვიტება: ნეტარ არიან მთხრობელნი....

ფეხბურთი

მაურინიომ "ჩელსის" "პორტუს" გასაღები გადასცა

"ფეხბურთში პროფესიონალი უნდა იყო. ემოციები უნდა დაივიწყო. ჩემთვის ეს მხოლოდ და მხოლოდ რიგითი მატჩია, რომელშიც გამარჯვება მინდა. თუ გავიმარჯვებთ, მაშინ ერთი ნაბიჯით დავეინაურდებით ჩემპიონთა ლიგაში", - ყოფილი კლუბთან, პორტუგალიის "პორტუსთან" დაბრუნებულმა მაურინიომ...

ბიზა გარსაგვილი

ლიგის გუშინდელი ორომტრიალიდან ერთ-ერთი გამორჩეული მატჩი H ჯგუფში შედგა. სატრანსფერო ბაზრის უდავო ლიდერის "ჩელსის" და მარმანდელი ნლის ჩემპიონთა ლიგის ტრიუმფატორს "პორტუს" შორის.

წინდანივე ცხადი იყო, რომ მატჩი საინტერესო უნდა ყოფილიყო. არა მარტო თამაშის ხარისხით, არამედ სხვა გარემოებების გამოც. ჯერ ერთი: რამდენადაც ცნობილია "პორტუსა" და "ჩელსის" გზები არასდროს გადაკვეთილა უფვას არც ერთ ტურნირზე. მეორე: "პორტუს" ერთ-ერთი გვირგვინი ანგუს ლიგის უმთავრესი ჯილდო და მესამე: "ჩელსის" მწვრთნელი ჯერ კიდევ მაისში "პორტუს" წვრთნიდა; მეოთხე ის, რომ ვინ ვინ და მაურინიომ ზუსტად იცოდა ან უკვე ყოფილი სამწყობის შესაძლებლობები და შესაბამისად, ის გასაღები, რომელიც პორტუგალიელთა კარს გააღებდა. მიუხედავად ამისა, მაურინიომ მატჩამდე პორტუგალიურ კლუბზე თქვა: "პორტუს" ახლა უფრო ძლიერია, ვიდრე მაშინო, ანუ, როდესაც ჩემპიონთა ლიგა მოიგო! ვერ გეტყვით, პორტუგა-

ლიელის ნათქვამი ყოფილი კლუბის მიმართ ქათინაური იყო თუ რა, მაგრამ ფაქტია, მოგვიანებით ისიც დასძინა, რომ "პორტუს" ჯგუფის ლიდერი... მეხუთე: გუშინდელ მატჩში მასპინძლები ლონდონელები იყვნენ და მეექვსე: ლიგის მარმანდელი ტრიუმფატორი რომან აბრამოვიჩის კლუბთან მეტ-ნაკლებად აუტსაიდერად იყო შერაცხული და რატომ? საქმე ისაა, რომ კლუბმა რამდენიმე გამწვევი ძალა დაკარგა. სხვაზე რომ არაფერი ვთქვათ, პაულო ფერეირა და რიკარდო კარვალის მაურინიოს "არისტოკრატებთან" გაყენება.

და მაინც, მაურინიო "ჩელსიში" დაახლოებით ოთხი თვეა და გუნდის საკუთარ ჭკუაზე მოსაყვანად, ჯერ კიდევ დრო სჭირდება. აკი, დაინუნუნა კიდევ: "ჩელსიში" მშენებლობის პროცესში ვართ. ჩვენ სულ რაღაც სამი თვეა ერთად ვართ, მაგრამ საერთაშორისო მატჩების (მაურინიო სანაკრებო მატჩებს გულისხმობს. რედ.) გათვალისწინებით, დაახლოებით თვენახევარი თუ იქნება, რაც ერთად ვმუშაობთ. ასე რომ, შეუძლებელია შეადარო ორი ნლის ნალოიალები გუნდი ("პორტუს") სამი თვის კლუბთან".

ლონდონელთა ფავორიტობას პირველივე ნუთებიდან ჩაეყარა სა-

"პორტუს" რეველსი სმერტინმა დაუდო სთავა

ფუტკელი, როდესაც რუსმა ლეგიონერმა ალექსეი სმერტინმა არ დაახანა და მე-7 წუთზე ვიტორ ბაიას კარში აზრანით მოათავსა ბურთი. მეორე ტაიმი ხუთი წუთის განახლებული იყო რომ დაფის მიერ საჯარიმოში ჩანოდებულს უშლა თაურით აულო ალლო დიდე დროგამ - 2:0. მოვლენები ბევრად საინტერესოდ მოგვიანებით განვითარდა. ჯერ იყო და 68 წუთზე ბენი მაკარტიმ აილო პეტერ ჩეხის კარი - 2-1, მაგრამ ჯონ ტერნი ორ წუთშივე აღადგინა სტატუსკუო და ლონდონელები კვლავაც ორბურთიანი სხვაობით დანინაურდნენ. "პორტუს" კარში მეოთხე ბურთიც შევარდა, მაგრამ დროგას გატანაზე, მსაჯმა თამაშგარე იყო.

ერთი სიტყვით, მატჩი ისე დასრულდა როგორც ნავარაუდვე იყო. ლონდონელები ექვსი ქულით ლიდერობენ H ჯგუფში. არადა, ჯერ კიდევ ორი დღის წინათ ინგლისური პრესა მაურინიოთი უკმაყოფილო იყო...

- ჯგუფი E
ჰსე 1:0 "პანათინაიკოსი"
"რუსენბორგი" 1:1 "არსენალი"
ჯგუფი F
"მილანი" 3:1 "სელტიკი"
"პარსელონა" 3:0 "შახტარი"
ჯგუფი G
"ანდერლექტი" 1:3 "ინტერი"
"ვერდერი" 2:1 "ვალენსია"
ჯგუფი H
ცსკა 2:0 ჰსე
"ჩელსი" 3:1 "პორტუს"

გებურაძე კოლონელებს ომს უკრძობა

მიხეილ აბაიშვილი

დღეს ეროვნულ სტადიონზე თბილისის "დინამო" და მისი 20 ათასი გულშემამტკივარი ერთად შეეცდებიან იმ ბოლო ბარიერის გადალახვას, რომელიც ქართულ კლუბს უფვას თასის ჯგუფური ეტაპის გზას უხერგავს. დიახ, 20 ათასი გულშემამტკივარი, რადგან, გუშინ სალამოს სტადიონის საღაროებში ბილეთი აღარ იყო დარჩენილი.

ბოლო ბარიერს, მოგვსენებათ, კრაკოვის "ვისლა" ჰქვია, რომელიც სულ თვენახევრის წინ არათუ დაუღლებელი ზღვდე აღმოჩნდა საქართველოს ჩემპიონისთვის, არამედ ისეთი დღე აყარა ვეტერინარებს, რომ მათ კარგა ხნით დაუკარგა ევროპულ სარბილზე გამოჩენის სურვილი. 2:8 - ეს ანგარიში დიდხანს დარჩება მწარე მოგონებად ქართველი გულშემამტკივრების მესხიერებაში.

3:4 - ეს ანგარიშიც, ჯერჯერობით მაინც, არცთუ სასიამოვნო გასახსენებელია იმის გათვალისწინებით, რომ "დინამო" პირველი ტაიმის შემდეგ "ვიტ ჯორჯიას" შემმუსვრულ "ვისლას" მისსავე მოედანზე 2:0-ს უგებდა. თუმცა, დიდია იმის შანსი, რომ "დინამომ" დღეს სრულფასოვანი რევანში აიღოს და კრაკოვში მინიმალური ანგარიშით განვადილი მარცხიც საკუთარი ისტორიის აქტივში ჩაწეროს.

გუშინ "დინამოს" მთავარმა მწვრთნელმა ვია გეგუჩაძემ გამართა მატჩისწინა პრესკონფერენცია, რომელზეც იგი საკმაოდ შეფიქრანებული, მაგრამ მაინც ოპტიმისტური განწყობით წარდგა მედიის წინაშე. "სრულ საბრძოლო მზადყოფ-

ნაში ვართ. ალბათ, გაინტერესებთ კვირკველიას მდგომარეობა. იგი უკვე ჯანმრთელადაა და დღეს გუნდთან ერთად სრული დატვირთვით ივარჯიშა. ასე რომ, ხვალ მის მოედანზე გამოჩენას წინ არაფერი უდგას. ზოიძესთან დაკავშირებით არაფერი შეეცვლილა. იგი ხვალ ვერ ითამაშებს. იგივე შეიძლება ითქვას სილაგაძეზეც, რომელმაც, მართალია, განაახლა ვარჯიში, მაგრამ ოპტიმალური სპორტული ფორმისა და კონდიციებისგან ძალზე შორსაა. ყველა სხვა დინამოელი, როგორც ფიზიკური, ისე მორალურ-ფსიქოლოგიური თვალსაზრისით, ხვალინდელი მატჩისთვის მზადაა", - განაცხადა გეგუჩაძემ.

"დინამოს" დამრიგებელს შეფიქრანების მიზეზი წამდვილად აქვს. "ვისლამ" არც 4 დღის წინ ულალატა ამ სეზონში ჩამოყალიბებულ ტრადიციას და ეროვნული ჩემპიონატის ბოლო ტურში 7:1 გაიმარჯვა. სწორი არ აღმოჩნდა ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ კრაკოველებს სამი წამყვანი ფეხბურთელი - ფრანკოვსკი, კლოსი და სტოლარჩევი ტრავმების გამო გამოაკლდა. სამივე ფეხბურთელმა მიიღო მონაწილეობა ამ თამაშში და ფრანკოვსკიმ გოლითაც გამოიჩინა თავი. ამავე შეხვედრაში ორი გოლი გაიტანა გუნდის კაპიტანმა და პოლონეთის ნაკრების საუკეთესო თავდამსხმელმა შურავსკიმ.

"მეტოქეზე აზრი არ შემცვლია. "ვისლა" მაღალი კლასის გუნდია, რომელიც ყველა თამაშში ამტკიცებს ამ მოსაზრებას. ბოლო ტურშიც მან ბრწყინვალედ ითამაშა, განსაკუთრებით თავდასხმაში. თბილისში ის ბრწყინვალე ფსიქოლოგიური განწყობით და უძლიერესი შემადგენლობით ჩამოიდა. ნათქ-

"დინამოელთა" მწვრთნელი საომრად ემზადება.

ვამი ისე არ გაიგოთ, თითქოს მეტოქის გვეშინია და რაიმეს დათმობას ვაპირებთ. თუმცა, დასაძალი არ არის, რომ ამ გუნდს დიდ პატივს ვცემთ. რა თქმა უნდა, "ვისლასაც" აქვს სუსტი მხარეები, რომელთა ჩვენს სასარგებლოდ გამოყენებას შეეცდებით, - აღნიშნა გეგუჩაძემ.

"დინამოს" მთავარი მწვრთნელი მიჩნევს, რომ დღევანდელი მატჩი ორი კვირის წინანდელი თამაშისგან განსხვავებული სცენარით წარიმართება.

"შეიძლება ბევრმა იფიქროს, რომ "ვისლა" დაცვაში ჩაჯდება და საკუთრებით თავდასხმაში. თბილისში ის ბრწყინვალე ფსიქოლოგიური განწყობით და უძლიერესი შემადგენლობით ჩამოიდა. ნათქ-

ვი, პირველ რიგში, შემტევი თამაშით გამოირჩევა და ამას აკეთებს ყველა ბოლო შეხვედრაში. ამიტომ ისინი გააკეთებენ იმას, რაც იციან - შეუტევენ. რა თქმა უნდა, "ვისლა" იმასზეც გაამახვილებს ყურადღებას, რომ გოლი არ გაუშვას და დაცვაში განსაკუთრებით მკაცრად ითამაშებს. რაც შეეხება ჩვენს, უკანმოუხედავად შეტევაში გაქცევას წამდვილად არ ვაპირებთ. ეს იქნება ძალიან მძიმე მატჩი, რომელიც ერთი შეცდომის დაშვებაც კი შეიძლება საბედისწერო აღმოჩნდეს. თუმცა, ჩვენ გოლი გვაქვს გასატანი და ამიტომ აუცილებლად შევეცდებით, - საბრძოლველად არის განწყობილი მწვრთნელი.

ნესით, პირველი შეხვედრისგან განსხვავებით, დღეს გოლების ფო-

იერვერკის არ უნდა ველოდეთ. გეგუჩაძე გამოირიცხავს შემადგენლობაში კარდინალური ცვლილებების შეტანას, თუმცა, მისი გუნდის თამაშში სიახლეებს კი ვეპირდებით.

"ხვალ თამაში განსხვავებული სცენარით წარიმართება. მე შემადგენლობაში ძირეული ცვლილებების განხორციელებას არ ვგეგმავ, თუმცა, გპირდებით, რომ ბევრი სიახლე გვექნება. ფეხბურთელებს კრაკოველი თამაშისგან განსხვავებული დაგვლებები ექნებათ მიცემული. შემადგენლობასაც და ტექნიკასაც ამ დავლებების მიხედვით ამოვირჩევ", - სიურპრიზს უშვადებს გეგუჩაძე მონინალმდეგეს; თუმცა, ამ სიურპრიზის თაობაზე უფრო კონკრეტულად არ საუბრობს.

"დინამოს" მთავარ მწვრთნელს, ყველა დინამოელს და კლუბის ყველა მომსახურეს, პრეზიდენტით დაწყებული და გაზონის მომსახურებით დამთავრებული, გულშემამტკივრების დიდი იმედი აქვთ.

"მთელი "დინამოს" სახელით დიდ მადლობას ვუხვი გულშემამტკივრებს. პრადის "სლავისთან" მიღწეულ წარმატებაში მათ ლომის წვლილი შეიტანეს და დარწმუნებული ვარ, ხვალაც ძალიან დაგვეცხვება ჩვენს წარმატებაში. ჩვენს წარმატებაში განსაზღვრული ერთ-ერთი ფაქტორი ცნეც იქნება. თუმცა, მედალს ორი მხარე აქვს. ჩვენთან მოდიან სრულიად უცნობი ადამიანები, გვესალმობენ ერთი შეცდომის დაშვებაც კი შეიძლება საბედისწერო აღმოჩნდეს. თუმცა, ჩვენ გოლი გვაქვს გასატანი და ამიტომ აუცილებლად შევეცდებით, - საბრძოლველად არის განწყობილი მწვრთნელი.

ორი ეტაპის გავლით მათ მადა გავუღვიძეთ. ძალიან მინდა, რომ ამ ფსიქოლოგიურმა წნეხმა უარყოფითად არ იმოქმედოს ჩემს ფეხბურთელებზე. იმედია, ასეც იქნება. გუნდში საბრძოლო განწყობაა და თავად ნახავთ, რომ "დინამო" შეუძლებელს გააკეთებს იმისთვის, რათა ქართული საკლუბო ფეხბურთი ახალ სიმაღლეზე აიყვანოს", - ოპტიმისტურად დასრულდა პრესკონფერენცია.

მე კი ერთსაც გავიხსენებ. ვიტ ჯორჯიაზე უკვე ვისაუბრეთ. ჩვენი მეორე გუნდი, ქართული საკლუბო ფეხბურთის იმედად შერაცხული "თბილისი" ასევე პოლონურმა გუნდმა, "ლეგია" იმსხვერპლა. "დინამოს" არა მხოლოდ "ვიტ ჯორჯიას", არამედ "თბილისის" ჯავრიც აქვს ამოსაყვრელი. ამ გუნდის ევროპაში ისევე არ სჯერათ. ევროპულმა ტოტალიტატორებმა (სხვათა შორის, ქართულმაც) საგრძობი უპირატესობა სწორედ "ვისლას" მიანიჭეს და დღევანდელ მატჩზე ძალთა თანაფარდობა დაახლოებით 75/25-თან შეაფასეს "ვისლას" სასარგებლოდ.

მაგრამ ბევრს გვეჯერა, ბევრს იმედი გვაქვს და ბევრნი უკვე ვამაყობთ თქვენით. თქვენი სჯერა იმ 20 ათას კაცს, რომლებიც დღეს სტადიონზე მოვიდნენ და "ვისლასზე" გამარჯვებაში შეგეშეულებიან. თქვენი სჯერა იმ ათეულათასობით გულშემამტკივარს, რომლებიც იმ უზარალო მიზეზის გამო ვერ მოვიდნენ სტადიონზე, რომ ბილეთი ვერ იშოვეს. დღეს თქვენი დიდგორია და ეს დიდგორი უნდა მოიგოთ!

"ვისლა" მუდამ მოსაბეზად გადის მოედანზე. დღესაც ასე იქნება?

კრაკოველთა შემადგენლობას არავითარი დანაკლისი არა აქვს

პრესკონფერენცია გუშინ "ვისლას" მთავარმა მწვრთნელმა პენრი კასპერჩაკმა და კლუბის პრეზიდენტმა ტადეუშ ჩერვინსკიმაც გამართეს. ეროვნულ სტადიონზე ისინი დათქმულ დროს, შვიდის ნახევარზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ავადასახსენებელი მატჩის შემდეგ ჩინებულ გუნდზე გამოჩნდნენ და მაშინვე საკონფერენციო დარბაზს მიაშურეს. ქართველ ჟურნალისტებსა და "ვისლას" ხელმძღვანელებს შორის თბილი ურთიერთობა ჯერ კიდევ მაშინ ჩამოყალიბდა, როდესაც კრაკოველებმა "ვიტ ჯორჯია" განადგურეს თბილისში. იმ ა

როგორ

სარბია მონტენეგროს ჭაშმარიტი შვილი

სანდრო ნაპარიანი

20-დან 26 სექტემბრამდე ბათუმში ITF-ის სერიის საჩოგბურთო ტურნირი იმართებოდა. "ბათუმი ლეიფის ოუფენი" იყო ITF-ის სერიის ტურნირებში ერთ-ერთი ყველაზე მაღალსაპრიზოფონდიანი ტურნირი მანამ, სანამ წლევედელ გათამაშებაზე ფონდს 25 ათასი დოლარი არ ჩამოაჭრეს. მიზეზი გასაგებია - ტურნირის, ძირითადად, ასლან აბაშიძე აფინანსებდა. როდესაც აბაშიძე საქართველოდან გადაიხვეწა და თან ნაილო მთელი ავლადიდობა, ტურნირის დასაფინანსებლად აღარ დარჩა იმდენი ფული, რომ საპრიზო ფონდი არათუ გაეზარდათ, არამედ ის მაინც შეენარჩუნებინათ, რაც იყო ბოლო სამი წლის განმავლობაში. ასეა თუ ისე, ტურნირი ჩატარდა, თანაც, საკმაოდ მაღალ დონეზე. ყველაზე საინტერესო ის არის, რომ გათამაშების რამდენიმე მონაწილეს უწინასწარმეტყველეს დიდი ჩოგბურთის თამაში.

პირველივე დღეს ჩემი ყურადღება მიქცია სერბმა ჩოგბურთელმა ანა ივანოვიჩმა, თუმცა, მაშინ არ ვიცოდი, რომ ჩოგბურთელი იყო. უბრალოდ, ძალიან ლამაზი გოგოა და მომეწონა. სწორედ ივანოვიჩზე მინდა გითხრათ ორივედ სიტყვა. მას ზოგი ჰქვია დოკინს ადარებს, ზოგიც - კიმ კლიისტერსს. ჰქვია დოკინს, ალბათ, იმიტომ, რომ ისიც სერბია. კლიისტერსს, ალბათ, იმიტომ, რომ ფიზიკური მონაცემები აქვს ისეთივე. მე კი ანა ივანოვიჩი ჯენიფერ კაპრიატის მავონებს. რა თქმა უნდა, არა ფიზიკურად. ივანოვიჩი კაპრიატიზე ბევრად უფრო ლამაზია. უბრა-

ანა ივანოვიჩი ბათუმის დიდი ტურნირის გამარჯვებულია.

ლოდ, მათი თამაშის სტილი ძალიან ჰგავს ერთმანეთს. ორივე ჩოგბურთელი კარგად თამაშობს უკანა ხაზიდან. ორივეს ძლიერი დარტყმა აქვს მარცხენა ხელიდან. ორივე კარგად გრძნობს ბურთს. ერთ ასპექტში კი ისინი რადიკალურად განსხვავდებიან. კაპრიატი ძალისმიერ ჩოგბურთს თამაშობს, ივანოვიჩი,

ასე ვთქვით, ინტელექტუალურს და იმპროვიზებულს. სერბმა ჩოგბურთელმა USOpen-ზე მიიღო მონაწილეობა, თუმცა, საკვალიფიკაციო ეტაპის პირველივე წრიდან გამოვარდა. ბათუმში კი ტურნირში მონაწილე ჩოგბურთელებიდან მას ყველაზე ძლიერი შეხვდა. მათი ჩამოვლა იქნებ არაფრის მომცე-

მი იყო, მხოლოდ იმას გეტყვით, თუ ვინ იყო მისი მეტოქე ფინალში. "ბათუმი ლეიფის ოუფენის" ფინალში ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ ქართველი ანა ჩაკვეტაძე და სერბი ანა ივანოვიჩი. ალბათ, გახსოვთ, USOpen-ზე ანა ჩაკვეტაძემ პატარა სენსაცია მოახდინა - დაამარცხა ანასტასია მისკინა. ბათუმური ფინალი საკმაოდ საინტერესოდ წარიმართა თუმცა, ივანოვიჩის უპირატესობა აშკარა იყო. მან ორ სეტში დაამარცხა (6:3, 6:3) ჩაკვეტაძე. აღსანიშნავია, რომ ანას მწვრთნელები დეჟან ვრანიევი და ერიკ ვან ჰარპენი მსოფლიოში აღიარებული მწვრთნელები არიან.

ანა ივანოვიჩი 1987 წლის 6 ნოემბერს დაიბადა ქალაქ ბელგრადში. დღესაც ოუგოსლავიაში ცხოვრობს, მაგრამ თავის თავს ქუმარტ სერბია მონტენეგროს შვილად თვლის. ის 67 კილოგრამს იწონის. ჩოგანი უჭირავს მარჯვენა ხელში. კორტის საყვარელი საფარია ჰარდი. ჩოგბურთის თამაში ხუთი წლის ასაკში დაიწყო. ბათუმის ტურნირის მოგების შემდეგ 176-ე პოზიციიდან 152-ეზე გადაინაცვლა (რა თქმა უნდა, მსოფლიო რეიტინგში). ის 2004 წლის "უიმბლდონის" ფინალისტი იუნიორებს შორის. 2002 წლის ნოემბერში გაიმარჯვა აშშ-ს ITF-სერიის ტურნირში. 2003 წლის აგვისტოში "ქანადონ ოუფენზე" გახდა გამარჯვებული წყვილთა თანრიგში რუს ალა კუდრიავეცკასთან ერთად. სამი დღის წინ კი მან თავის კარიერაში მესამე ტურნირი მოიგო. ანას ფავორიტი ჩოგბურთელია ანდრე აგასი. როდესაც ვკითხე, რატომ-მეთქი, მიპასუხა: ზომნოს მისი თამაშის სტილი და იმიტომ.

მოკლად

"ევერთონი" ახალ ფეხბურთელებში 30 მილიონ ფუნტს გადაიხდის

საფეხბურთო კლუბ "ევერთონის" პრეზიდენტის ბილ კენრაიტის ცნობით, იანვარში სატრანსფერო ფანჯრის გახსნის დროს კლუბი დაახლოებით 30 მილიონ ფუნტს გაიღებს ახალი ფეხბურთელების შესაძენად. მისივე თქმით, კლუბს ეს სპორტული ფონდის ხელმძღვანელთან კრისტოფერ სამუელსონთან ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ შეეძლება. "სამუელსონი კლუბის დირექტორთა საბჭოში განვერთანდება, ინვესტორები აქციების ნაწილს მიიღებენ, მე კი ისევ დავრჩები "ევერთონის" პრეზიდენტის პოსტზე", - განაცხადა კენრაიტმა.

მწვრთნელის სახეს დანაშაულის კვალი ამჩნევია

ინგლისური პრემიერლიგის კლუბის "ბირმინგემის" მწვრთნელს სტივ ბრიუსს ადგილობრივი ხულიგნები დაესხნენ თავს. დაზარალებულმა სამართალდამცვეებს უთხრა, რომ ის ცდილობდა ორი მამაკაცის დაკავებას, რომლებსაც მისი ქალიშვილის მანქანის გაქურდვა ან გატაცება ჰქონდათ გადაწყვეტილი. ეს ამბავი 25 სექტემბერს, დილით მოხდა. იმავე საღამოს ბრიუსის გუნდი "ბოლტონს" შეხვდა და თამაში ფრედ (1:1) დაასრულა. მწვრთნელი, როგორც ყოველთვის, სათადარიგოთა სკამიდან აძლევდა მითითებებს თავის მოთამაშეებს, სახეზე კი ნაიარვევი და ნაკანრები ეტყობოდა.

პოლიციას თავდამსხმელებზე სრული ინფორმაციის მოპოვება სურს და მას ამ საქმეში მწვრთნელის დახმარების იმედი აქვს.

ფიფა ნიგერიას ტურნირებიდან გააგდებთ ემუქრება

შესაძლოა, ფიფამ ნიგერიის ფეხბურთის ასოციაციას საკუთარი ქვეყნის გუნდების საერთაშორისო სპორტულ შეჯიბრებებში გამოყვანის უფლება არ მისცეს.

"რია ნოვოსტის" ცნობით, ფიფამ ნიგერიის ფეხბურთის ასოციაციას კონკრეტული ვადა დაუსახელა (2004 წლის 31 დეკემბერი). ამ პერიოდში მან თავისი ისტემისა და წესების შეცვლა უნდა მოასწროს.

გასულ კვირას ჩატარდა ფიფას საკონკრეტო სხდომა, რომელზეც დაადგინეს, რომ ნიგერიის ფეხბურთის ასოციაციის №101 დადგენილება ორგანიზაციის დამოუკიდებლობის საკითხს საფრთხის წინაშე აყენებს. საქმე ისაა, რომ ეს დადგენილება 1992 წლიდან უფლებას აძლევს სპორტის სამინისტროს, თავისი სურვილის შესაბამისად დანიშნოს გენერალური მდივანი და მმართველობის ორგანოების რამდენიმე წევრი ნიგერიის ფეხბურთის ასოციაციაში. ეს კი უხეშად არღვევს ფიფას მართვის პრინციპებს, რადგან ფიფას მიაჩნია, რომ წევრებს უნდა ირჩევდნენ და არ ნიშნავდნენ.

ნიგერიის ფეხბურთის ასოციაციის წარმომადგენლის განცხადებით, სულ რამდენიმე დღეში დაიწყება ამ საკითხის განხილვა.

შუმახერის მენეჯერი ღრმად დადრმუნებული პილოტის შემდგომ ნარმატებში

მიხაელ შუმახერის მენეჯერმა ვილი ვებერმა "სპორტ-ექსპრესთან" საუბარში განაცხადა, რომ "ფერარის" 36 წლის პილოტი 2008 წლის მსოფლიო ჩემპიონატშიც მიიღებს მონაწილეობას. "დარწმუნებული ვარ, წლების განმავლობაში მას მოგების სურვილი კი არ შეუნდებია, არამედ გაუმძაფრდება კიდევ. შუმახერს კარგი ბოლიდი აქვს; თავად უძლიერესი პილოტია; მასზე საუკეთესო სპეციალისტები მუშაობენ... ასე რომ, არანაირი საფუძველი არ არსებობს იმისა, რომ მსოფლიოს საუკეთესო პილოტმა შემდგომი ვერ მიაღწიოს ნარმატებას. ჩვენ მომავალშიც გვსურს გამარჯვების მოპოვება და მოვიპოვებთ კიდევ", - განაცხადა ვებერმა.

მოამზადა ნინო ტიკარაძე

ფეხბურთი

ნიგერიაში კიკინებთან ფეხბურთელთა რიცხვი იკლებს

ნინო ტიკარაძე

ნიგერიის ფეხბურთის ხელმძღვანელობა ახალგაზრდა ფეხბურთელებს თმის უჩვეულო ვარცხნილობისა და სამკაულების, ძირითადად კი, საყურის ტარებას უკრძალავს.

ცნობილი ნიგერიელი ფეხბურთელების უმრავლესობა, მათ შორის, ქვეყნის ეროვნული ნაკრების კაპიტანი ჯეი ჯეი ოკონა კეფაზე შეკრულ თმას ატარებს. ფეხბურთის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ასეთი უმსგავსოვას ბოლო უნდა მოეღოს. გადანწყვტილების სისრულეში მოსაყვანად პირველ ეტაპზე ფეხბურთის ერთ-ერთმა მაღალჩინოსანმა ბრძანება გასცა, ახალგაზრდა ნაკრებიდან გაეძევებინათ ის ფეხბურთელები, რომლებიც შეუფერებელი ვარცხნილობითა და სამკაულებით გამოჩნდებოდნენ მოედანზე სათამაშოდ. მას ფეხბურთელების ასეთი გარეგნობა მიუღებულად მიაჩნია, რადგან ფიქრობს, რომ ისინი ამ შესტიით ჰომოსექსუალიზმის აშკარა პრობაგანდას ეწევიან.

გასულ კვირას ფეხბურთის ხელმძღვანელობის წარმომადგენელმა ასეთი ფეხბურთელებს ტელევიზიით მიმართა: "ნიგერიელი ახალგაზრდობა ჩვენი გამოჩენილი ფეხბურთელებიდან იღებს მაგალითს... მაგრამ განვითარებად სამყაროში კეფაზე შეკრული თმისა და საყურის ტარებას ჰომოსექსუალური ხასიათი აქვს".

ერთ-ერთი სპორტული მოხელის განცხადებით, "კიკინებთან ფეხბურთელს, ჭკუის სასწავლად, რამ-

ტიკარაძე ვესტი ახალგაზრდებს ცუდ მაგალითს იძლევა.

დენიმენლიანი დისკვალიფიკაცია უნდა მიეცეს ან, უკიდურეს შემთხვევაში, სამუდამოდ აეკრძალოს ფეხბურთის თამაში". მან მოუწოდა ახალგაზრდული მატჩების მსაჯეებს, მოედნიდან გააძევიან არაორმადარული გარეგნობისა და სამკაულებიანი ფეხბურთელები, რომ-

ლებიც, სხვათა შორის, მდებრობითი სქესის გულშემმატკივართა გულსწყრომასაც იმსახურებენ. "ჩემთვის გაუგებარია, რატომ ცდილობენ ბიჭები, გოგონებს დაემსგავსონ. ფეხბურთი ხომ წმინდა მანკაცური თამაშია," - განაცხადა ერთ-ერთმა გულშემმატკივარმა.

მაგრამ კეფაზე შეკრული თმის მონივარდმდეგებს მისი მომხრეებიც მრავლად გამოუჩნდნენ. "მე არ მიმაჩნია, რომ ჩვენი ფეხბურთელები ჰომოსექსუალისტიები არიან. ჩემი აზრით, ისინი აფორთხულ კულტურას გვიჩვენებენ, უბრალოდ, ოდნავ განსხვავებული ფორმით. იცვლება დრო და, ბუნებრივია, იცვლებიან ფეხბურთელებიც", - განაცხადა ერთ-ერთმა მამაკაცმა გულშემმატკივარმა.

ერთი ფეხბურთელი, რომელიც ქიმიურად დახვეული თმით იწონებს თავს, ფიქრობს, რომ ასეთი ვარცხნილობა კარგად თამაშსა და გოლის გატანაში ეხმარება. გუნდის კაპიტანს - სანდის კი საშიშლად არ მოსწონს ფეხბურთელებზე უცხოეთის ასეთი ძლიერი გავლენა. "მე წესიერ ქრისტიანულ ოჯახში გაიზარდი და ამიტომაც არ ვატარებ კეფაზე შეკრულ თმას", - განაცხადა მან.

ბუნებრივია, იმ ქვეყანაში, სადაც ფეხბურთის ისე ექცევიან, როგორც სინმინდეს, ფეხბურთელთა ვარცხნილობის ირგვლივ ატეხილმა აჟიოტაჟმა ნიგერიულ საზოგადოებში დიდი რეზონანსი გამოიწვია.

და მაინც, ნებისმიერ შემთხვევაში, როგორც უნდა დამთავრდეს ფეხბურთელთა ვარცხნილობის საკითხი, ერთი რამ ნათელია: ამის გამო ფეხბურთის ნიგერიაში არავინ შეიძლება, თუნდაც იმიტომ, რომ ამ ქვეყანაში სპორტის ეს სახეობა აშკარა დადამეცობას განიცდის და სპორტის მოყვარულები დიდი მონდობით ცდილობენ მის გადარჩენასა და დაცვას.

TV-სპორტი

სუთაშაბათი. 30 სექტემბერი

<p>HTB+ФУТБОЛ 06:00 NBA TV. NBA-ს დიდი კლუბები 07:00 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. ნელი 1992. ყველა ვარსკვლავთა მატჩი 09:00 09:00-დან 12:00-მდე შესვენება 12:00 თავისუფალი დარტყმა 12:20 ბრანზოლის ჩემპიონატი. "პალმერისა" - "სან კეტანო" 14:05 ჩემპიონთა ლიგა. "ცსკა - პსჟ. პორტო" - ტრანსლაცია 16:00 თავისუფალი დარტყმა 16:15 გერმანიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა 17:15 ჩემპიონთა ლიგა. "ვერდერი" - "ვალენსია" 19:10 "ფეხბურთი ანდრან პემდე" 19:40 "FUTBOL MUNDIAL" 20:10 თავისუფალი დარტყმა 20:15 სახვალეო ტელეპროგრამა 20:20 საუიკენდო მატჩების ანონსი 20:25 ჩემპიონთა ლიგა. მატჩების მიმოხილვა 22:25 ფიფას ანთლეული. მესამე ნაწილი 22:55 უფასო თასი. პირველი ნრე. "ლაციო" - "მეტალურგი". საპასუხო მატჩი. პორტო-ტრანსლაცია 00:50 თავისუფალი დარტყმა 01:05 რუსეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა 02:05 ესპანეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა 03:00 NBA TV - დღიური 03:30 NBA TV - NBA-ს მიმოხილვა 04:00 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. ნელი 1985. "NEW YORK KNICKS" - "BOSTON CELTICS"</p>	<p>14:50 ვიკტორია. მსოფლიო თასის ეტაპი საფრანგეთში 15:20 როდოსი ფესტივალი კალგაროში. პირველი ნაწილი 16:20 ჩოგბურთი. დევისის თასი. ნახევარფინალი. ვადაშწყვეტილი მატჩი 19:15 ცხენოსნობა. წინალობათა ვადალაზა. საერთაშორისო ასპარეზობა "ბროლის უნაგირი". მეორე ნაწილი 20:15 კოკუშინკაი კარატე. რუსეთის ჩემპიონატი 21:10 ATP-ს საჩოგბურთო მიმოხილვა 21:55 სახვალეო ტელეპროგრამა 22:00 "პოკი-პლუს" 22:15 "ჩქაროსნული სამყარო". ტელეფურნალი 22:45 ჭადრაკი. მატჩი მსოფლიო ჩემპიონის ნოდებისთვის. ვ. კრამნიკი - პ. ლეო 23:15 სპორტული ცეკვები. ევროპის ჩემპიონატი ლათინოამერიკულ ცეკვებში 00:15 ახალი ამბები 00:30 "პოკი-პლუს" 00:45 ATP-ს საჩოგბურთო მიმოხილვა</p>
<p>HTB+СНОРТ 10:00, 13:00, 16:05, 19:00, 21:35 პრესცენტრი 10:20 "ოლიმპის ვიდეო" 10:25, 13:15 "ფორმულის პარონია" 10:45 ველოსპორტ-მოსს. მსოფლიო ჩემპიონატი იტალიაში. ვაგენი. ელიტა 13:35 "პოკი-პლუს" 13:50 ცხენოსნობა. წინალობათა ვადალაზა. საერთაშორისო ასპარეზობა "ბროლის უნაგირი". პირველი ნაწილი</p>	<p>EUROSPORT 10:30 მოტოკროსი. მსოფლიო ჩემპიონატი საშრეთ აფრიკაში 11:00 მოტოსპორტი. "ტესტ დრაივი". ტელეფურნალი 11:45 სპიდევი. პოლონეთის დიდი პრიზი 12:45 ველოსპორტი. მსოფლიო ჩემპიონატი იტალიაში 13:45 მოტოსპორტი. ყატარის დიდი პრიზი. პირდაპირ ტრანსლაცია 17:15 კრივი 18:30 ფეხბურთი. უფასო თასი 20:00 სნუკერი. მსოფლიო ჩემპიონატი დიდ ბრიტანეთში 22:00 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატის ეტაპი იტალიაში 22:30 კრივი 00:30 ფეხბურთი. უფასო თასი. სპეციალური მიმოხილვა 01:45 ახალი ამბები 02:00 ფეხბურთი. უფასო ჩემპიონთა ლიგა</p>

საჩუქრის ახალი ფორმა! მსურთ გაუკეთოთ განსაკუთრებული საჩუქარი ახლოვალ ადამიანს? გიძირთ არჩევანის გაკეთება? უბიძრთ და აქვთთ მაღაზია-ალური სან-სების სასაოჯგო ბაზრით და საჩუქრის არჩევანის უფლება ბაზრით; მოგაგალ მხოლოდეს მთავრით.

გააა-შუაპეუსი 32
გაუს: 911991 877-791991

სან-საბი
საჩინსიანი თმისაქვლი ყველასათვის

მარიხუანა

მარიხუანა - ეს არის Cannabis Sativa, მასვე ჰქვია Indica, ან Hibiscus Cannabinus, ან Kenaf; და ბოლოს - "კანაბალია", "პლანი", "ანაშა".

ამ მცენარეს ჯერ კიდევ ძველი ეგვიპტელები იყენებდნენ ქსოვილის და თოკების დასამზადებლად; ჯერ კიდევ იალქიანის გემების ეპოქაში ყოველ სომალდზე ტრონობით მარიხუანა იყო გამოკიდული. ის იყო ყველა ბოგროში, ყველა ასინაზე, თუმცა, ეს რა არის?! თვით ამერიკის კონსტიტუცია და დამოუკიდებლობის ტვიტილი, ასინაზე, გლაუკომა, ეპილევსია, კუნთების სპაზმები, თავის ტკივილი, იარა, სტრესი, დეპრესია, გულსისრევე, რევმატიზმი და ართრიტი.

თვითონ მცენარე ერთობ სიმბათიურად გამოიყურება: მწვანე სიმეტრიული ხუთფოთილია. და მინც, რატომ გახდა ის ასეთი კამათის საგანი? როდის და რატომ დაიწყო ეს ამბავი?

მარიხუანას სანაღამდეგო კამპანია ამერიკაში 30-ანი წლების მიწურულს დაიწყო უცნობი ლესმა მავანატმა, ქარხნების გახარებით და გემების მფლობელმა უილიამ რენდოლფ ჰერსტმა. თავისი მრავალრიცხოვანი გამოცემების ფურცლებიდან ჰერსტი ავინებდა საზოგადოების მასობრივ გატაცებას თვითნახვევი სიკვდილით. სამაგალითო მამა და ერთგული ქმარი, ჰერსტი, საზოგადოებრივი მორალის პოზიციებიდან გამოდიოდა. ქიმიური და ფარმაცევტული წარმოების განვითარება - დიუონის სახით, მას მხარდამჭერებიც გამოუჩნდნენ.

მოკლედ, ბევრი რომ არ გავაგრძელოთ, მრავალი ექიმის პროტესტის მიუხედავად, 1938 წელს cannabis ამერიკაში ამოიღეს ხმაურებიდან.

ომის დროს სიტუაცია ისე შეიცვალა: აშშ-ს მთავრობამ დაიწყო კანაფის კულტივაციის სუბსიდირება რამდენიმე მილიონ ჰექტარ ფართობზე. მისგან აშხადებდნენ ქაღალდს, ტანსაცმელს, პროდუქტებს, ნამულებს, გარკვეული სახის პლასტმასს. მაგრამ მისი მოხმარება გამიზრებების და თავდავიწყების მიზნით ისევე აკრძალული იყო. ამ მხრივ, მისი პოპულარობა განსაკუთრებით 60-ან წლებში გაიზარდა - ფსიქოდელიის, "ყვავილების რაჯაუფლებების", სექსუალური ტოლუენციის, ვიეტნამის ომის წინააღმდეგ ბრძოლის ეპოქაში; ამერიკის არმიის ნახევარი ვიეტნამელთა ან კაიფში იბრძოდა. ამერიკის

მთავრობა ამ მწვანე ბუჩქში ყველა პოლიტიკური და სოციალური უბედურების სათავეს ხედავდა. 1970 წელს ნიქსონის ადმინისტრაციამ მარიხუანა მეორე კლასიდან (სამკურნალო თვისებების მქონე არაკანონიერი ნივთიერება) პირველში გადაიყვანა. კანაფი ოფიციალურად გახდა სახიფათო ნივთიერება, რომელსაც მედიცინასთან არაფერი ჰქონდა საერთო - მწვანე ფოთოლი სამკურნალოდ, ცდილობენ ორგანიზმიდან გამოდევნონ ის შხამი, რაც მათ სხეულში წლების მანძილზე გროვდებოდა. მიზანი ერთია - ჯანმრთელობა, რაც შეიძლება გვიანი სიბერე და სიცოცხლის გახანგრძლივება! რა თქმა უნდა, მათ, ვინც ასე უფლის თავს, სხვა პოზიც აქვთ. ერთ-ერთი კი გართობაა. ყველა ნორმალური ადამიანს უყვარს გართობა, განსაკუთრებით კი მძიმე სამუშაო კვირის შემდეგ განუზრტვა, რასაც მხოლოდ მასაჟი და ვარჯიში ვერ ცვლის. საზღვარგარეთ, პროგრესულმა საზოგადოებამ ომი გამოაცხადა ისეთ კლებებს, სადაც ისტერიული, ჭკუიდან გადასული, გამოთავყენებულსახიანი თინეიჯერები და არა მარტო თინეიჯერები, ცეკვავენ ისეთ მუსიკაზე, სადაც წუთში 240 დადარტყმა გაისმის. დღესდღეობით ხალხის ნაწილი თვლის, რომ საღამოს ისეთ ადგილას წასვლა, სადაც საზოგადოება 30-დღისიანი ნარკოტიკებით ირთობს თავს, უფრო გულად, დამამცირებელი და ამაზროხნია. დღესდღეობით ჩვენს ქვეყანაში იაფფასიანი ნარკოტიკების ბუშია. თინეიჯერები ფანჯრებიდანაც კი იპარებიან და პირზე წერწყობდებიან მიეშურებიან დისკოკლუბებისაკენ, სადაც, შესაძლოა, გაუმართლო და ნანატრი საიამოებელი იყენონ. ასე არ იქცევიან მხოლოდ თინეიჯერები, არამედ საქმაოდ სოლიდური ასაკში მყოფი, მოზრდილი თაობაც!

და მინც - რა არის გასართობი, საცეკვაო, სამხიარული, სიყვარული, სიკეთის, სინაზის და სითბოს მომგვრელი "უსყინარი ნარკოტიკი"!

MDMA = 3,4 მეთილენდიოქსიმეტაფორამინი. MDMA იგივე ექსტაზი - ფსიქოტროპული საშუალებაა, რომელსაც გააჩნია აღმზადებელი თვისება და გამოხატება ჰალუცინოგენური ეფექტები. მისი მოლეკულა მსგავსია ამფეტამინის მოლეკულას, რომელსაც, ასევე, გააჩნია აღმზადებელი ეფექტი და მსგავსია მესკალინის მოლეკულას, რომელიც ინვესტ პალუცინაციებს. ექსტაზი - ფარგონული დასახელება 3,4 მეთილენდიოქსიმეტაფორამინის (MDMA) - სხვა ფარგონული დასახელებებია - XTC, Adam და სხვა.

ექსტაზი პირველად გერმანიაში გამოიგონეს 1912 წელს და 1914 წელს მოხდა მისი დაბატენება. 50-იან წლებში ამერიკულ არმია იყენებდა მას როგორც ერთ-ერთ ნარკოტიკს, იმ ჯარისკაცებისათვის, რომელთაც ქიმიური ომისათვის ამზადებდნენ, სპეციალური შიფრით - "ექსპერიმენტული ნივთიერება 1475".

80-იან წლებში ექსტაზი შეაღწევს ლამის კულტურა და ბარებში. პირველად ეს აშშ-ში ტეხასის შტატში ხდება. 1983 წლიდან კი ექსტაზი ვრცელდება დანარჩენ შტატებში და მის გამავრცელებლად გვევლინება ცნობილი "ტეხასური ჯგუფი". პირველად ამერიკიდან ევროპაში ექსტაზი "რეივერებს" შემოაქვთ, ჯერ ის დიდ ბრიტანეთში ჩნდება, შემდეგ ეს ნარკოტიკი რეივერებს კუნძულ იბიცაზე გადააქვთ, სადაც ექსტაზი უკვე ფართოდ გამოიყენება საღამოს თავმჯერის შორის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს. ეს თეორია ადვილად ხსნის იმ ფაქტს, რომ ის, ვინც ხშირად იღებს ამ ნარკოტიკს, რაღაც პერიოდის შემდეგ თავს დათრგუნულად დასწრის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს. ეს თეორია ადვილად ხსნის იმ ფაქტს, რომ ის, ვინც ხშირად იღებს ამ ნარკოტიკს, რაღაც პერიოდის შემდეგ თავს დათრგუნულად დასწრის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ცვლილება, რომელსაც ინვესტ ექსტაზის მიღება კანადელი ექიმები აცხადებენ, რომ ექსტაზის რეგულაციური მიღება ინვესტ ადამიანის ტვინში სეროტონინის მკვეთრ დაზარდვას იწვევს. სეროტონინი ნივთიერებაა, რომელიც არის ქიმიური გადამცემი თავის ტვინის ნერვულ უჯრედებს შორის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს. ეს თეორია ადვილად ხსნის იმ ფაქტს, რომ ის, ვინც ხშირად იღებს ამ ნარკოტიკს, რაღაც პერიოდის შემდეგ თავს დათრგუნულად დასწრის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს.

სადაც ექსტაზი უკვე ფართოდ გამოიყენება საღამოს თავმჯერის შორის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს. ეს თეორია ადვილად ხსნის იმ ფაქტს, რომ ის, ვინც ხშირად იღებს ამ ნარკოტიკს, რაღაც პერიოდის შემდეგ თავს დათრგუნულად დასწრის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს.

სადაც ექსტაზი უკვე ფართოდ გამოიყენება საღამოს თავმჯერის შორის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს. ეს თეორია ადვილად ხსნის იმ ფაქტს, რომ ის, ვინც ხშირად იღებს ამ ნარკოტიკს, რაღაც პერიოდის შემდეგ თავს დათრგუნულად დასწრის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს.

სადაც ექსტაზი უკვე ფართოდ გამოიყენება საღამოს თავმჯერის შორის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს. ეს თეორია ადვილად ხსნის იმ ფაქტს, რომ ის, ვინც ხშირად იღებს ამ ნარკოტიკს, რაღაც პერიოდის შემდეგ თავს დათრგუნულად დასწრის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს.

და არა

წინო ჰიპოთეზა

მე-20 საუკუნის ბოლო - 21 საუკუნის დასაწყისი მსოფლიოს განვითარებულ ქვეყნებში ახალი ტენდენცია იკიდებს ფეხს. საზოგადოების ნაღებ ფენას მოადმი შემოაქვს თავის მოვლის და ჯანმრთელობის გაუმჯობესების "რეფორმა"! ხალხი ცდილობს გათავისუფლდეს წლების მანძილზე ორგანიზმში დაგროვილი შხამისაგან - უარს ამბობს თამბაქოზე, ამერიკულ მაგნე საკვებს ცვლის იაპონური სუში და ნატურალური პროდუქტები, კოკა კოლას მწვანე ან ცივი ჩაი, ან უგაზო მინერალური წყალი. ვარჯიში, მასაჟი, ორგანიზმის განმედიის სხვადასხვა პროცედურები და საშუალებები საზოგადოებრივი თავმჯერის ადგილებში ყველაზე მნიშვნელოვანი თემა ხდება. საზღვარგარეთ შეძლებული ოჯახების უმეტესობა გამაჯანსაღებელ ცენტრებში და სალონებში ატარებს დროს, დასასვენებლად კი ზამთრის და ზაფხულის უძვირფასეს კურორტებზე მიემგზავრება. ისინი კი, ვინც ადრულ თუ გვიან ასაკში ნარკოტიკებით იქცევა თავს, სენსაციურ თანხებს იხდიან მსოფლიოს სხვადასხვა კლინიკებში სამკურნალოდ, ცდილობენ ორგანიზმიდან გამოდევნონ ის შხამი, რაც მათ სხეულში წლების მანძილზე გროვდებოდა. მიზანი ერთია - ჯანმრთელობა, რაც შეიძლება გვიანი სიბერე და სიცოცხლის გახანგრძლივება! რა თქმა უნდა, მათ, ვინც ასე უფლის თავს, სხვა პოზიც აქვთ. ერთ-ერთი კი გართობაა. ყველა ნორმალური ადამიანს უყვარს გართობა, განსაკუთრებით კი მძიმე სამუშაო კვირის შემდეგ განუზრტვა, რასაც მხოლოდ მასაჟი და ვარჯიში ვერ ცვლის. საზღვარგარეთ, პროგრესულმა საზოგადოებამ ომი გამოაცხადა ისეთ კლებებს, სადაც ისტერიული, ჭკუიდან გადასული, გამოთავყენებულსახიანი თინეიჯერები და არა მარტო თინეიჯერები, ცეკვავენ ისეთ მუსიკაზე, სადაც წუთში 240 დადარტყმა გაისმის. დღესდღეობით ხალხის ნაწილი თვლის, რომ საღამოს ისეთ ადგილას წასვლა, სადაც საზოგადოება 30-დღისიანი ნარკოტიკებით ირთობს თავს, უფრო გულად, დამამცირებელი და ამაზროხნია. დღესდღეობით ჩვენს ქვეყანაში იაფფასიანი ნარკოტიკების ბუშია. თინეიჯერები ფანჯრებიდანაც კი იპარებიან და პირზე წერწყობდებიან მიეშურებიან დისკოკლუბებისაკენ, სადაც, შესაძლოა, გაუმართლო და ნანატრი საიამოებელი იყენონ. ასე არ იქცევიან მხოლოდ თინეიჯერები, არამედ საქმაოდ სოლიდური ასაკში მყოფი, მოზრდილი თაობაც!

თინეიჯარაზისთვის მარტო თინეიჯარაზისთვის!

სგვარი ტესტების და სოციალური გამოკითხვების შედეგად დადგინდა, რომ ექსტაზი არა მარტო მავნებელი ნივთიერებაა, რომელსაც გააჩნია უამრავი უარყოფითი თვისება, არამედ ის ერთგვარი საშიშროებაა მომავალი თაობისათვის. ექსტაზის ეფექტად დაახლოებით 4-6 საათი გროვდება. ექსტაზი აქრობს შიშობის და ძილის მოთხოვნილებას. მას, ვინც ექსტაზის რეგულაციულად სვამს, შეუძლია არ დაიძინოს 2-3 დღე. ექსტაზი ინვესტ გულსისრევას, არღვევს თერმორეგულაციას, ოფლიანობას, ციებას, პალუცინაციებს. რთულ შემთხვევებში ხშირად ფიქსირდება ნევროზის, დეპრესიის და პარანოიის შემთხვევები. ექსტაზის გადაჭარბებული დოზა ისევე საშიშია, როგორც ნებისმიერი სხვა ნარკოტიკის გადაჭარბებული მიღება. შესაძლოა უკუჩვენებებია: სხეულის ტემპერატურის აწევა, სისხლის წნევის აწევა, სისუსტე. ასევე შესაძლებელია გონების დაკარგვა, გულის კუნთის დამბლა, ორგანიზმის თერმორეგულაციის სწრაფი აწევა, რაც ინვესტ ნივთიერებათა ცვლის დარღვევას და სიკვდილს. ირკვევა რომ ექსტაზი აზიანებს ორგანიზმის გავრცელების პროცესს. მაშინ, როდესაც სხეულის ტემპერატურა მალა ინვესტ, მაგალითად, ინტენსიური ფიზიკური დატვირთვისას, ინვესტ კანის სისხლძარღვთა გაფართოება, რაც ზრდის სითბოს გაცემას და ორგანიზმი ცივდება. ექსტაზი ინვესტ კანის სისხლძარღვების სპაზმს, რაც არ აძლევს ორგანიზმს საშუალებას ადეკვატურად გაგროვდეს. ლამის კლუბის პირობებში, როდესაც ადამიანი მთელი დღე ცეკვავს, ეს განსაკუთრებით აქტუალური ხდება. დატვირთვა ნები თვისება და გამოხატება ჰალუცინოგენური ეფექტები. მისი მოლეკულა მსგავსია ამფეტამინის მოლეკულას, რომელსაც, ასევე, გააჩნია აღმზადებელი ეფექტი და მსგავსია მესკალინის მოლეკულას, რომელიც ინვესტ პალუცინაციებს. ექსტაზი - ფარგონული დასახელება 3,4 მეთილენდიოქსიმეტაფორამინის (MDMA) - სხვა ფარგონული დასახელებებია - XTC, Adam და სხვა.

ექსტაზი აზიანებს ნერვულ უჯრედებს, რომელიც გამოჰყოფს სეროტონინს, რაც არეგულირებს ძილს, მართავს ხასიათს, სექსუალურ მოთხოვნებს, მოქმედებს მესხიერებაზე. ექსტაზის მიღების დროს, ხელოვნურად იზრდება ტვინში სეროტონინის რაოდენობა, რაც ინვესტ ამა თუ იმ შეგრძნებების ხელოვნურ გამძაფრებას.

ექიმები კატეგორიულად მოითხოვენ ფეხმძიმობის შეჩერებას მაშინ, როდესაც ქალს მიღებული აქვს ამ ნარკოტიკის თუნდაც ერთი აბი ფეხმძიმობის პერიოდში ან რამდენიმე თვით ადრეც კი. იმ ბავშვებს, რომელთა დედეები რეგულაციულად იღებენ ექსტაზს, აღნიშნებათ მძიმე სისხლძარღვოვანი დაავადებები და სხვა დევექტები, უმეტეს შემთხვევებში კი, ფეხმძიმობა წყდება.

ექსტაზის ახალმა წარსახეობამ, ფლორიდის ერთ-ერთ ღამის კლუბში სიცი თვის მანძილზე 6 ადამიანის სიცოცხლე შეინარა. სიკვდილის მიზეზი იყო თავის ტვინის დაზიანება, სხეულის ტემპერატურის მკვეთრი აწევის ფონზე. ექსტაზის ეს წარსახეობა შეიცავდა ისეთ ფსიქოტროპულატორებს რომელიცა პარამეტოქსიამფეტამინი და პარამეტოქსიამფეტამინი, რამაც გამოიწვია სხეულის ტემპერატურის 42 გრადუსამდე ავარდნა. 19 წლის გოგონას სხეულს გარდაცვალების შემდეგ 5 საათის მანძილზე შეუწარმუნდა მაღალი სიცხე.

იმის ჩამოთვლა, თუ კიდევ რას ინვესტ ექსტაზი, არ დაიტევს აობიანი ფურცელს. შეიძლება თუ არა ჩავთვალოთ ექსტაზი იდეალურ ნარკოტიკად, მხოლოდ იმის გამო, რომ 4-6 საათის განმავლობაში ის ადამიანს საშუალებას აძლევს იცეკვოს, იყოს ხელოვნურად თავისუფალი, მსუბუქი, ნაზი, ლამაზი? ხელოვნურად უყვარდეს გარშემოგულის შეტევის გამო, თან ისე, რომ ნარკოტიკისაგან გონებადკარგული ვერაფერს ამჩვენებს. აი ასე, სრულიად "უგნებელი" ნარკოტიკი ყოველგვარი გადაჭარბებული დოზის, ეგრეთონდებული "ლომისის" და ხანგრძლივი გამოყენების გარეშე კვავს მის მოხმარებელს. ასევე დადგინდა, რომ ექსტაზის მიღება ინვესტ სერიოზულ ფსიქიკურ დაავადებებს. პალუცინაციები, შიმშილი, ბოღვა, კოორდინაციის დარღვევა, ციება, ფსიქოზი - ზოგ შემთხვევაში ადამიანები ხდებიან მისი მფარვენი მსხვერპლი, და არა მარტო ისინი, ვინც ექსტაზს რეგულაციულად იღებს, არამედ ასეთი დაავადებებით ავადდებიან ისინიც, ვისაც ეს ნარკოტიკი მხოლოდ რამდენჯერმე აქვს გასინჯული. "სიხარულის აბები" აზიანებს არა მხოლოდ თავის ტვინს, არამედ ღვიძლს, თირკმელებს და სისხლძარღვებს, ინვესტ ინსულტს.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ცვლილება, რომელსაც ინვესტ ექსტაზის მიღება კანადელი ექიმები აცხადებენ, რომ ექსტაზის რეგულაციური მიღება ინვესტ ადამიანის ტვინში სეროტონინის მკვეთრ დაზარდვას იწვევს. სეროტონინი ნივთიერებაა, რომელიც არის ქიმიური გადამცემი თავის ტვინის ნერვულ უჯრედებს შორის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს. ეს თეორია ადვილად ხსნის იმ ფაქტს, რომ ის, ვინც ხშირად იღებს ამ ნარკოტიკს, რაღაც პერიოდის შემდეგ თავს დათრგუნულად დასწრის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს.

სადაც ექსტაზი უკვე ფართოდ გამოიყენება საღამოს თავმჯერის შორის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს. ეს თეორია ადვილად ხსნის იმ ფაქტს, რომ ის, ვინც ხშირად იღებს ამ ნარკოტიკს, რაღაც პერიოდის შემდეგ თავს დათრგუნულად დასწრის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს.

სადაც ექსტაზი უკვე ფართოდ გამოიყენება საღამოს თავმჯერის შორის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს. ეს თეორია ადვილად ხსნის იმ ფაქტს, რომ ის, ვინც ხშირად იღებს ამ ნარკოტიკს, რაღაც პერიოდის შემდეგ თავს დათრგუნულად დასწრის და რომელიც აკონტროლებს მადას, ძილს, ხასიათსა და ემოციებს.

კი. ასე შეიძლება ექსტაზმა დაწეოს ისეთ მძიმე ნარკოტიკებს, როგორცაა პერიონი, და გადასულიყო იმ პრეპარატების სიაში, რომლებიც ყველაზე სწრაფად მზარდ სამიშროებას წარმოადგენს მთელი მსოფლიოსათვის.

არსებობს დამტკიცებული დებულება იმის შესახებ, რომ ექსტაზის ერთადერთი აბსაც კი შეუძლია დააზიანოს ტვინის ნაწილი, რაც ამ პრეპარატის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი უარყოფითი თვისებაა. მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში მცენიერები ამტკიცებენ, **ექსტაზი საგარძნობად ავეითებს ინტელექტს!** მათ ვინც რეგულაციულად იღებს ამ პრეპარატს, აღარ ძალუთ იაზროვნონ ისე, როგორც ადრე აზროვნებდნენ. პროგრესულ ლაპარაკი ხომ საერთოდ ზედმეტია. ტვინის უჯრედების წარმოუდგენელი რაოდენობით გაქრობა ინტელექტის დონის მკვეთრ დაქვეითებას. ხშირ შემთხვევებში, სერიოზული პროფესიის მქონე ადამიანებს აღარ ძალუთ საკუთარი ტვინით ამა თუ იმ საკითხზე მსჯელობა და გადაწყვეტილების მიღება. ინტელექტის დაქვეითება ამ ნარკოტიკის მიღების ერთ-ერთი ყველაზე საშიში შედეგია. ხელოვნურად მიღებული სიამოვნება, ქიმიური სიყვარული, სითბო და სინაზი აქრობს ადამიანში რეალობის განცდას. პალუცინაციები კი არ აძლევს საშუალებას მიღების და გამოიყენოს ის ნიჭი, რომელიც ღვთისგან აქვს მოძღვრული. საზღვარგარეთის ცნობილი უნივერსიტეტების პროფესორები აცხადებენ, რომ მათ სტუდენტებში, რომლებიც ექსტაზით ერობიან, შეინარება ინტელექტის მკვეთრი დაქვეითება, სიზარმაცე და უცოდინრობა. მათ ეშინიათ იმის, რომ ამ პრეპარატმა მომავალ თაობაში შეიძლება ხელოვნური რეგრესი ნებისმიერ დარგში. ხშირია შემთხვევა, როდესაც ამ ნარკოტიკს ეტანება ხელოვანი ხალხი ან ისინი, ვისაც მძიმე გონებრივი ან ფიზიკური სამუშაო უწევს. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ ყველაზე იშვიათად ამ ნარკოტიკის სპორტიმენები ეტანებიან. მხატვრები აღარ ძალუთ, მწერლებს აღარ ძალუთ, წერონ და ასე შემდეგ. არავინ იცის, რას გამოიწვევს ეს ნარკოტიკი, თუკი მისი მიღება კიდევ 50 წელი გაგრძელდება. დაბოლოს - ნარკოტიკით, რომლის სახელია ექსტაზი - არასოდეს უსარგებლოა შექსპირს, შოთა რუსთაველს და ელაკტიონ ტაბიძეს! ექსტაზს არ ყალაავდა არც ერთი მხატვარი და კომპოზიტორი, რომლებმაც უსყაროს ის შედეგები აჩუქეს, რისი გამოვრებაც ვეღარავინ შეძლო. მიუხედავად იმისა, რომ "ოსტატი და მარგარიტა" პალუცინაციებზე აგებული სცენებით არის გავსებული, პულგაკოვს ექსტაზი არასოდეს გაუსინჯავს!

თინეიჯერებო! და არა მარტო თინეიჯერებო! თუკი თქვენ არ უფროთხილდებით ჯანმრთელობას, ცხოვრების რაღაც ეტაპზე მიგაჩნიათ, რომ ღვიძლი, სისხლძარღვები, ტვინის უჯრედები და კანი - არც თუ ისე მნიშვნელოვანი რამაა ცხოვრებაში, თუკი თქვენ არ გეშინიათ სიკვდილს, არ გიტაცებთ სპორტი და არ გიყვართ სიყვარული - მაინც ნუ გახდებით იაფფასიანი ნარკოტიკის მსხვერპლი! თუნდაც იმიტომ, რომ არავინ იცის, რა ნიჭი იმალება თქვენში, რომელიც შეიძლება დაიშალოს და ვეღარ შეძლოთ მომავალი თაობისათვის ისეთი მემკვიდრეობის დატოვება, რაც ჩვენ წინაპრებმა ინტელექტის განსავითარებლად დაგვიტოვეს!

პეტრე ბაგრატიონ-ბრუზინსკის პირველი ნიგნი

იზა ორჯონიკიძე წარადგენს ალბომს.

ილია ლორთქიფანიძე

ნანა ბასილაშვილი

ალბათ, ცოტა თუ მოიხსენებთ ჩვენში კაცი, რომელიც (ნებისთით უნებლიეთ) პეტრე ბაგრატიონ-ბრუზინსკის შემოქმედებას არ იცნობდეს. უფრო მეტიც, მისი ლექსები ბევრმა ზეპირად, ან სულაც სიმღერითაც კი იცის. მისი ლექსების კრებული კი არც მისი სიცოცხლეში და არც მას შემდეგ გამოცემულა. ასე რომ, პეტრე ბაგრატიონ-ბრუზინსკის პირველი ნიგნი საზოგადოებისათვის ორმაგ საჩუქრად შეგვიძლია მივიღოთ.

მეფეთა გვარის ჩამომავლის პირველი ნიგნის პრეზენტაციაზე უამრავმა ადამიანმა მოიყარა თავი. მათ შორის ბევრ ნაცნობ სახესაც ნახავდით. ხალხმრავლობა, რასაკვირველია, არც ნიგნის რედაქტორსა და სალამოს მასპინძელს ქალბატონ იზა ორჯონიკიძეს დარჩენია შეუმჩნეველი, ეს მხოლოდ და მხოლოდ იმაზე მეტყველებს, რომ ჯერ კიდევ ყველაფერი კარგად არის, - აღნიშნა მან. ქართული ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმში პეტრე ბაგრატიონ-ბრუზინსკის ნიგნის პრეზენტაციაზე, მისი გახსენების საღამო გამართეს.

სალამოზე სამადლობლი სიტყვების, ნიგნის ირგვლივ მცირე ექსკურსისა და მისი ოფიციალური წარდგინების შემდეგ, დარბაზში მყოფ საზოგადოებას გრუზინსკის შესახებ, რამდენიმე წუთიანი ვიდეოფილმი შესთავაზეს; პეტრის გვარისა და ჩამომავლობის ისტორია, მოგონებები, ძველი დოკუმენტური კადრები, სადაც თავად პეტრე გრუზინსკი საუბრობს, მუშაობის პროცესი, მისი ლექსები და სვეტიცხოველში ერეკლე მეფისა და სხვა ბაგრატიონთა გვერდით მისი დასაფლავების ცერემონიალი. ვიდეომასალის ჩვენების შემდეგ პეტრე გრუზინსკის ლექსებზე შექმნილი ცნობილი სიმღერები მომღერლებმა ეკა მამალაძემ, ნუკრი კაპანაძემ, თამარიკო ჭოხონელიძემ და მისმა ქალიშვილმა მარიამ როინიშვილმა ააუღერეს.

პეტრის პირველი ნიგნი შესულია მისი ლექსები, მეგობრებისა და კოლეგების ვაჟა აზარაშვილის, რეზო კვეციელავას, აკაკი დვალაშვილის, კობა იმედაშვილის, გიგა ლორთქიფანიძისა და სხვათა მოგონებები, პეტრის დიდი ნინაპრებისა და შთამომავლების ფოტოსურათები საოჯახო ალბომიდან, დაბოლოს, გრუზინსკის ლექსებზე 15 ყველაზე პოპულარული სიმღერისა თუ რომანსის ნოტები; ვაჟა აზარაშვილის, ბიძინა კვერცხაძის, სულხან ცინცაძის, გია ყანჭელის, დავით თორაძის, გიორგი ცხაბაძისა და სხვა კომპოზიტორების ნაწარმოებები, რომლებიც სხვადასხვა ქართული კინოფილმებიდან ყველას ძალიან კარგად გვახსოვს; "დღე უკანასკნელი, დღე პირველი", "თეთრი ბაიარალები", "მიწინა", "შეხვედრა მთაში", "აბუზარა" და ა.შ.

პეტრე ბაგრატიონ-ბრუზინსკის ნიგნის გამოცემა ლიტერატურის მუზეუმში დაცული უნიკალური არქივის საშუალებით მოხერხდა. "ჩვენ დიდი პატივი გვხვდა წილად, რომ ლეგენდარული ადამიანის არქივი, სწორედ ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმში ინახება", - აღნიშნა იზა ორჯონიკიძემ. თუმცა, მისივე თქმით, ნიგნის გამოცემაში დიდი წვლილი მიუძღვის საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს, კულტურის სამმართველოს, ქალაქის მერიასა და თავად გრუზინსკის ოჯახს. გუმინდელ საღამოს პეტრე გრუზინსკის მეუღლე, მისი შვილები და შვილიშვილებიც ესწრებოდნენ.

პეტრე გრუზინსკის პირველი ნიგნი გამოცემულა "ლიტერატურის მატრიცაში" გამოსცა. ნიგნის დიზაინი ჯაბა ასათიანს ეკუთვნის. აქვე იმასაც გეტყვით, რომ ლიტერატურის მუზეუმს მზად აქვს კიდევ საკმაოდ ბევრი საარქივო გამოცემა. ასე რომ, თუკი ხელისუფლებისგან სულ ცოტა ხელშეწყობა მაინც ექნებათ, მათგან სასაიამოვნო სიურპრიზები, ალბათ, არ მოგვაკლებდა.

ჰორიზონტი ატარებს კონკურსს "გამაგისა და შვილანისათვის"

შესამე სექტორის ფონდი "ჰორიზონტი" საქართველოს ყველა თაობის პროფესიონალ და მწყვდარულ მწერლებს იწვევს საუკეთესო ესეისტური ნაწარმოებისათვის გამაცხადებულ კონკურსზე.

კონკურსის საერთო თემა: "როგორ გვეხმარება დემოკრატია". (საკონკურსო ნაშრომი არ უნდა აღემატებოდეს კომპიუტერზე 12 ზომის შრიფტით აკრეფილ 5 ნაბეჭდ გვერდს).

კონკურსში გამარჯვებულთათვის ფონდი "ჰორიზონტი" აწვდის სამ პრემიას:

I პრემია - 300 ლარი, II პრემია - 200 ლარი და III პრემია - 100 ლარი

ფონდი "ჰორიზონტი" საიმონებოთ ითანამშრომლებს ნებისმიერ სხვა ფონდთან ან დონორ ორგანიზაციასთან, რომელიც კონკურსის მიზანშეწონიერების დაარსებას და მხარხმობას დასახლისებულ ან საპეციალურ პრემიას.

კონკურსში გამარჯვებულებს გამოავლენს პროფესიონალებისგან შემდგარი, რესპექტაბელური ჟიური.

დაინტერესებულ მწერლებსა და ლიტერატორებს განაცხადის შემოტანა შეგიძლიათ ამა წლის 1 ოქტომბრიდან 10 ნოემბრამდე ფონდ "ჰორიზონტის" სამდივნოში ყოველდღე, საღამოს 5:30 საათამდე.

ჩვენი მისამართია:
თბილისი, დოლიძის ქ. N2, მე-6 სართული, ტელ: 332816/17//18
ფაქსი: 987504; E-mail: inform@horizonti.org
საკონტაქტო პირი: მანანა დუმბაძე

სასკოლო მეთოდური გაზეთები

შპს მედია ოჯახი "ზნათელაშვილი საქართველო" და შპს "რუსთავი 2 პრინტი" გთავაზობთ ხელმოსაწერად 19 დასახელების საგანმანათლებლო და საგნობრივ მეთოდური გაზეთებს.

საგნობრივი მეთოდური გაზეთები მოგანვლით ყველა კლასში პარალელური სასკოლო სახელმძღვანელოებით სწავლების გარანტირებულ მეთოდებსა და რეკომენდაციებს, თემატურ გვერდებს, საგაყვითილო სცენარებსა და მოდელებს.

გაზეთებს მიიღებთ ადგილებზე 2004 წლის 20 სექტემბერიდან 2004/2005 სასწავლო წლის განმავლობაში.

საქართველო

საგნობრივი მეთოდური გაზეთების ნაწილი

მისამართი: თბილისი, რუსთაველის 42, მე-3 სართული, ტელ.: 93-50-84, (899) 55-15-84

სწავლა დიდ ბრიტანეთში

■ ბრიტანეთის საბჭოს მიერ სერტიფიცირებული საგანმანათლებლო სააგენტო "ი.ი.ი.ი" (ELL Ltd) გთავაზობთ სწავლას დიდ ბრიტანეთში, უნივერსიტეტების მოამზადებულ პროგრამებზე და ინგლისური ენის სკოლებში.

■ საინფორმაციო მოსაზრებელი პროგრამები:

A-Level 1-2 წლიანი, 15, 16 წლიანი.
Foundation 1 წლიანი, 17 წლიანი.
Pre-MBA, MBA 21 წლიანი.
სწავლის დანერგვა იანვრიდან.

იზა ორჯონიკიძე და საგანმანათლებლო (IELTS, TOEFL, FCE, CEA) 2-2 ოც.
Work Experience ინგლისური ენა და სტაჟირება ინგლისურ კომპანიაში.

მისამართი: თბილისი, ქვეტყეპის 74, მე-15 სართული.
E-mail: n_makatsaria@yahoo.com
ტელ: 22 59 57, 29 91 78, 899 50 40 12

აზრინდით ბრიტანეთის ავიაგაზაფხთაჲს ერთად

BA

-დას
ლონდონი ჰითროუ ორი გზა

ბილეთის დაჯავშნისთვის და სხვა ინფორმაციისთვის ეწვიეთ ინტერნეტ-გვერდს **ba.com**, დაგვიკავშირდით: 94 07 19/20 ან მიმართეთ სამოგზაურო სააგენტოებს

BRITISH AIRWAYS

თბილისიდან გამგზავრების ფასები მოცემულია აეროპორტის მოსაკრებლისა და სხვა გადასახადების გარეშე. ბილეთის ვადა 12 თვეა. მისი დაჯავშნა უნდა მოხდეს 31.10.2004 ბოლო ვადა წინა 31.03.2005-მდე. დანერგვით ინფორმაციისთვის დაუკავშირდით ბრიტანეთის ავიაგაზაფხთის ოფისს ან სამოგზაურო სააგენტოებს.

მოსწავლეთა საქართველო!

საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „მზიური“

ახსაღმოს მოსწავლეთა და სტუდენტთა მიღებას

პერსონალური კომპიუტერის შემსწავლელ ჯგუფში

მიიღებთ V - XI კლასების მოსწავლეები

მისამართი: დ. უსნაძის (ყოფილი კამის) №70
☎ 91-03-17; 29-48-61; 95-45-75

საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „მზიური“ გთავაზობთ:

კომპიუტერის შემსწავლელ ჯგუფის თემებით:

- კლავიატურაზე ბეჭდვის ათვისება მეთოდი.
- საქმიანი დოკუმენტაციის წარმოება - MS Word.
- აღრიცხვა, საბუღალტრო-ეკონომიკური ამოცანები - MS Excel.
- ლოკალური ქსელი, ინტერნეტი, ელ-ფოსტა.
- ოპერაციული სისტემა Windows.

ცენტრში მოქმედებს სხვა ჯგუფებიც.

მისამართი: დ. უსნაძის N70 ტელ: 29-48-61
ვებ-გვერდი: **WWW.MZURI.GE**

ნამალი "სალხინო" ქართული ფლორის საოცრება

თუ განუხებთ პროსტატიტი, ცისტაიტი, ქალური და მარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიძინეთ შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, მარდადენი ხერხეის ბაგეთა მინება, სუნის გამოდგენის დროს; აგრეთვე ტკივილი ნელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია, მიიღეთ ნამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგესწებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს. "სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლცისტაიტი), პეპტიკის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გათუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

ნამალი "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ ავთოაქტებში.

ნამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.

"ენ-ჯი-სი ტური" ბოთაპაზოვით

დასვენებას თურქეთის საუკეთესო კურორტებზე. ინდივიდუალურ და ჯგუფურ სამსახურსიო ტურებს.

მის: გამსახურდიას №28 ტელ: 37 33 99 . 37 34 99

NGCTOUR@YAHOO.COM